

Velja po pošli:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlji, na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE

Inserati:

Enostop. petilivrt (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Čarovniški kotel.

Dolgo se je kuhalo, a naposled vendar izkuhalo. Komisija gosposke zbornice, ki se sestane 10. t. m. ima baie že svoj načrt, kako rešiti volivno reformo. Rotili so se ti žlahtni gospodje in zarotili, da splošne volivne pravice ne dovolijo. Strah pred ljudstvom. In ko se nihče pred temi živomrtvimi nositelji grbov in malteških križcev ni hotel vstrašiti, so začeli zagovarjati državi pretečo nevarnost. Naj bo volivna reforma splošna, le enaka ne sme biti. Strah pred »rdečo internacionalo«. Toda krona je za preosnovo, Kaprice. Kaj naj tedaj store žlahtni gospodje? Splošno volivno reformo sprejmejo in enako tudi. Strah pred krono.

Sedaj imajo samo še eno bolezen. Radi bi bili sami. Država gre svojemu propadu nasproti, gosposka zbornica pa hoče ostati daleč v ozadju in biti tej nehladni monarhiji za živo vest. Ona zahteva določeno število članov gosposke zbornice (imnerus clausus). Lepo je to in gane ljudstvo. Aristokrat, ki se vsede na fotelj, ko okrog njega vrši življenje in če se kdo spodtakne ali če nastopi katastrofa, dostojanstveno vstane in tiho de: Saj sem vedel, da bo tako in sem svaril, tak mož, ki zastopa vsodo, je spoštljiva prikazen. Zakaj bi torej ne dovolili, da gosposka zbornica določi, koliko članov hoče imeti v svoji sredi? Saj nam dovoli splošno in enako volivno pravico, volivno reformo bo še pred Božičem vrnila poslanski zbornici neizpremenjeno in kupna cena za to je le numerus clausus.

Morda se bo dala napraviti tudi v tem oziru za gosposko zbornico kakšna pogodba. To je pa gotovo, da poslanska zbornica ne sme gosposki priznati kakšnega izjemnega stališča. Numerus clausus, kakoršnega si želijo grofi in pobaronjeni veleposestniki, pa je nov privilegij. S tem je onemogočena vsaka reforma gosposke zbornice. Če se zabarikadira gosposka zbornica s številom članov, katerega ne bi nihče smel ne z imenovanji, ne z volitvami prekoračiti, potem ta zbornica ne postane nič drugega kot čisto navadna pagoda odstavljenih malikov, ki bodo demokratsko reformo ustave zavirali, prerekali in zavlačevali. V gosposko zbornico mora priti novo življenje, vse važnejše deželne korporacije morajo dobiti v njej zastopstva. Iz »zgornje«, višje zbornice mora postati zbor-

nica, ki je s poslansko enake vrednosti, nič vzvišenega, le nekak regulativ in korektiv, neko stanovsko zastopstvo, ki bo delalo z ljudskim vsopredno in ne višje, tradicionalne, »častitljivejš« politike.

To bodo ljudski poslanci morali uvaževati, kadar bo gosposka zbornica za volivno reformo od njih zahtevala, naj priznajo numerus clausus. Kompromis je mogoč in pametno je skleniti ga, toda nikoli ne na škodo reforme, ki se mora izvesti tudi med zbornico pristnega in nepristnega plemstva.

Austrijska delegacija. — Mornariška debata.

Govor dr. Susteršiča.

V seji proračunskega odseka avstrijske delegacije je poročevalec dr. Baerenreither razpravljaj o novih mornariških zgradbah ter predlaga, naj so posvetovanja o tem zaupna. Sprejeto. Nato predlaga poročevalec, naj se dobave za vojsko in mornarico spravijo kot posebno vprašanje na dnevni red, ker je postalo vsled pogodbe med vojnim ministrstvom in Ogrsko glede na nabave za vojsko pereče. Poveljnik mornarice, grof Montecuccoli je v zaupni seji poročal o zgradbi in sestavi novih bojnih ladij. Omenjal je italijansko mornarico ter iz tega izvajal, da se mora naše ladjeve izdatno pomnožiti. Razložil je tudi, da avstrijski industriji zahtevajo za železo od mornariške zgradbe za 25 odstotkov višje cene kot ameriški. Steiner izlavi poveljniku svoje simpatije za mornariško upravo ter podpira Baerenreitherjev predlog. Ogrski državni tajnik Szterenyi je namreč v ogrskem vojaškem odseku objavil pogodbo med ogrsko vlado in skupno vlado, ki glede na industrijske, obrtne in poljedelske nabave voj. uprave iz Ogrske krši sklepe avstrijske delegacije iz leta 1904. To je tako kričeče, da bi v slučaju, če bi bila tudi avstrijska vlada temu pritrčila, morali ministre postaviti na obtožno klopo. Steiner vpraša vojnega ministra, ali se je taka pogodba z ogrsko vlado res sklenila in ali se je to zgodilo v sporazumu z avstrijsko vlado. Predlaga naj se k jutrišnji seji povabita tudi za stopnika avstrijskega trgovinskega in poljedelskega ministrstva, ki naj izjavita, ali je avstrijska vlada v tem vprašanju prekršila svojo dolžnost. Če se to dokaže, mora proračunski odsek avstrijske poslanske zbornice avstrijske ministre tožiti. Steiner se mornariškemu poveljniku zahvaljuje, ker je povišal arzenalnim delavcem v Pulju plače. Mornariška uprava naj za svoje delavce napravi posebno zavarovalnico za nezgode in zgradi telefonsko zvezo med Puljem in Dušajem. Našo mornarico naj se pa brez ozira na Ogrske tako preosnuje, da bo v slučaju vojske zmagonosna. Nato govori Dobernig. Mornarica je ljublj-

ka delegacij. Vendar pa je mornariška uprava zamudila pravo priliko za dosego večjih kreditov. Tudi glede na nabave je mažarski vpliv vedno večji in Ogrje že mislijo na svoj vojaški arzenal. Zato bodi naša deviza ločitev od Ogrske, ki naj jo hitro izvedemo, da ne bo prepozno. Začnimo s pametnejšo jadransko politiko. Za Dalmacijo se moramo bolj zavzeti kot doslej ter jo z železnici zvezati z Avstrijo, ne pa izročati jo Mažarski. Dalmacija je za mornarico najboljša opora, kajti Italija nima tako ugodnega obrežja kakor mi. To nam olajša defenzivo. Z ofenzivno politiko ne gre, ker ne moremo zasledovati prekomorskih in kolonizacijskih ciljev. Pulj naj se zveže z železnicami z osrednjem Avstrije in naj se ondi ustanovi nemška mornariška šola. Govornik vpraša mornariškega poveljnika, ali je na ladjah res le malo moštva, ker je vsled težavne službe nebroj podčastnikov šlo na dopust. Dobave naj mornarica naroča iz alpskih dežel ter naj ne škoduje posestnikom z prepovedjo, da se okoli trdnjav ne sme zidati. Vojaški erar smatra ves okraj od Rovinja do Pulja za pristaniško last ter ne plačuje odškodnin. To treba reformirati. Nato govori delegat dr. Susteršič. Središče naše zunanje politike je jadranska politika. Zato nam je treba močnega brodograja. Dasi smo z Italijo v zvezi, je ta zveza bolj oficielna in sad hladnih razmišljanj. Moramo računati z vojsko z Italijo, ki pa bo tudi balkanske razmere zapletla in v tem slučaju bo naša mornarica morala ščititi krilo naše armade, povrh pa še zadrževati italijansko krilo, da se ne izkrca. Naša mornarica bo v tem slučaju morala postopati ofenzivno. Tudi močnega ladjinega opirališča nam je treba. Že v zadnji delegaciji smo opozorili na Šibenik, ki pa se mora z železnico zvezati z Avstrijo. To vprašanje ne more naprej, ker se upira Ogrska. Ladje nas preveč stanejo, ker avstrijski železni kartel tlačí vojno upravo. Ta kartel izrablja ugodnost, ki jo uprava podeljuje inozemski industriji. Zato je boljše, če upoštevamo inozemsko konkurenco in naročamo v tujini, da s tem prisilimo avstrijski kartel, da zniža železne cene. Od Doberniga predlagana nemška mornariška šola je nepotrebna provokacija Hrvatov in Italijanov. Adria je in ostane slovenska, ali italijanska, nikoli pa ne nemška. Clam-Martiniz povdarja, da je treba prispevati za vojno mornarico, ki pa naj ostane defenzivna. Govornik je proti ločitvi Avstrije od Ogrske. Vendar pa je nečuvstvo, da Ogrska hoče ustanoviti svojo torpedno tovarno. Nemška mornariška šola v Pulju je nepotrebna. Grof Schönborn obravnava vprašanje o minah in torpedovkah, dr. Sylvester povdarja, kako so zanemarljive prometne zveze med Avstrijo in Dalmacijo ter Bosno. Govornik vpraša mornariškega poveljnika, kaj misli o projektu, zvezati Avstrijo z Dalmacijo s pomočjo prevoznih trajektov preko otokov, ne da bi bilo treba vprašati Ogrske. V popoldanski seji je mornariški poveljnik grof Montecuccoli odgovarjal na različna vprašanja. Telefonska zveza s Puljem

se bo uvedla, mornariška uprava bo v ta namen prispevala 30.000 K. Tudi zveza med Dalmacijo in Avstrijo preko otokov se bo izvedla. Podmorske ladje in mine so sicer kruto bojno sredstvo, toda Avstrija jih tako dolgo ne more pogrešati, dokler se jih bodo tudi druge države posluževale. Več železniških zvez s Puljem mornariška uprava zaradi odpora Južne železnice zasedaj ne more uvesti. Kar se tiče železnega kartela, upa uprava, da se bodo cene znižale. Ogrska torpedna ladjedelnica bo dobila polovico naročil in bo začela s zgradbami l. 1907. Prve torpedovke bodo smele biti izdelane še le 1908. Nato je proračunski odsek sprejel mornariški proračun. Odsek odobri potem še sklepne račune za l. 1904., proračun skupnega finančnega ministrstva in računsko kontrolo. Prihodnjič so na dnevnem redu predvsem dobave za vojno ministrstvo.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA MO-RAVSKEM.

Pri ožjih volitvah za mestno skupino sta zmagala mladočeh Votruba in češki naprednjak Fajerlik proti socialnodemokratskima in staročeskima kandidatom.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Češki deželni zbor se 27. t. m. snide na tridnevno zasedanje.

KONGRUA.

Poslanec Abrahamowicz je izjavil, da bo poljski klub v obliki nujnega predloga zahteval v tem zasedanju rešitev predloge o kongruu.

OGRSKA DELEGACIJA.

Vojni minister javlja, da bo v kratkem predložil postavodajalnima zbornicama reformo vojaškega kazenskega zakonika. Reforma je baie izvedena čisto v modernem smislu. Vojni minister je tudi povdarjal potrebo novega pokojninskega zakona za doslužene podčastnike.

PROTI VOJAŠKIM NABAVAM NA OGRSKEM.

Stalni odbor »Zveze avstrijskih industrijcev« je v seji 4. t. m. sklenil, naj se zahteva revizija pogodbe glede na nabavo vojaških potrebščin pri ogrskih industrijih, obrtnikih in poljedelcih, ker ta pogodba krši avstrijske interese.

MAROŠKI NEMIRI.

Maroški vojni minister koraka z 1500 mož proti Tangeru, da tam uredi razmere.

INVENTARIZACIJA CERKVENEGA PREMOŽENJA NA FRANCOSKEM.

Generalni štabni šef 9. armadnega zbora v Turu, general Daru, je odložil svoje mesto, da s tem protestira proti porabi vojaštva pri zapisovanju cerkvenega premoženja. — Na otoku Baz (departma Finisterre) je pri in-

LISZTEK.

Pri Simonu Gregorčiču.

Kropiti te ne smem, ker dobro, dobro vem, da grenkih solz prikriti ne mogel bi ljudem.
Gregorčič III. str. 31.

Ah, kako si lepa ti zeleno-modra Soča! Ah, kako so krasni tvoji valovi, zdaj mirni in tihi kot večerni spev samotne ptice - pevke doneč komaj slišno v bajno, tiho noč, zdaj divji in strašni kot valovi viharnege, neizmernege morja! — Človek bi vekomaj stal ob tvojih bregovih in želel zdaj piti od tvoje kristalno-čiste vode, zdaj utopiti na dno tvojih razpenjenih valov vse gorje svojega srca.

A mene je gnalo naprej, naprej do pevca, ki je tebi, zelena Soča, postavil nesmrten, večni spomenik . . .

Bilo je desetega septembra t. l. Z vrta frančiškanskega samostana smo gledali doli na solčno Gorico. Trta je na vrtu lepo rodila, le tuintam so se poznale rane, vsekane od ledene toče, figovo drevje je bilo preobloženo s svojimi sadovi in zlate parmene rudeče kot

oranže so se v obilni meri kotalile po tleh . . . — Naš pogled pa je hitel doli v mesto in izmed mnogih hiš iskal dom, kjer stanuje naš ljubljeneec, naš pevec Gregorčič . . .

V eni najživahnejših ulic stoji hiša, kjer je naš pesnik zadnja leta bival, peval in . . . izdihnil . . . Z boječim srcem in počasnimi koraki smo šli gori po stopnjicah. Pravili so nam, da nas ne bodeš sprejel, ker si nezaupljiv in se ogibaš ljudi.

Ni bilo tako.

Odprla so se vrata — in pred nami je stal mož visoke, sloke postave, globokih sivih oči, redkih že srebrnih las, rudečih, a upalnih lic. Bil si ti . . . Nič ni bilo na Tebi tistega, kar mi kaže Tvoj kip, Tvoj predsmrtni spomenik, nič ni bilo na Tebi tistega, kar bi me plašilo bivati v Tvoji bližini.

Prijazno si nas povabil v Svojo sobo — in sedli smo za mizo. Priprosta, a čedna je bila soba, Tvoja delavnica. Na levisi gori na steni je visela velika podoba pesnika Stritarja. Tvojega učitelja, okoli nje različne diplome slovenskih občin in društev, na desni lepa podoba Matere Božje, v kotu pa šop snežnobelih planink, Tvojih prijateljic z visokih gora. Ob oknu je stala pisalna miza in na njej svinčniki in peresa, Tvoje orodje . . .

Prinesel si rujnega vina, in nas pozval, naj pijemo: Na zdravje!

In pili smo na Tvoje zdravje. Lica Tvoja so bila krvavo-rudeča, ali okoli Tvojih senc so bile nabrane rumene poteze kot žarki zahajajoče zarje . . .

Tožil si, da si bolehen in da si ne upaš iz sobe. Zapustil si Svoj mirni in tihi, samotni stan v Gradišču in ga zamenjal z mestnim življenjem, kot da bi hotel tukaj poiskati miru in sreče, ker je v samotni nisi našel.

Tožil si, da se Ti slabo godi.

»Komaj 20 gld. mi ostane na leto.«

»In tako skromno si živel ti, katerega je oboževalo na tisoče med nami!«

»Kako je bilo z Jobom? Mislim, da se je prodalo; kar je bilo čestega dobička, dal sem Šolskemu domu.«

»O ti zlata duša, ki si sebi odtrgala, da si dala narodu!«

Poslovili smo se, boječ se, da ga zadržujemo. Podpisal je še nekaj razglednic in nas spremil do vrat.

Poljubiti sem hotel pri slovesu tvojo desnico v znak hvaležnosti, da je načrtala toliko nesmrtnih pesmi slovenskemu ljudstvu, a krčevito si stisnil mojo in svojo odtegnil . . .

»Ah, prosim« — to so bile zadnje besede, ki sem jih slišal iz Tvojih ust. —

Videla sva se prvikrat in — zadnjikrat.

Pa kakor da bi ležala na Tvoji duši moreča zavest, da si preveč potožil o Svoji boli, pisal si mi že 13. septembra: »Rekel sem menda: ostane samo 20 gld. Pomota v vele-računu. Ne, ostane nekaj več.«

O blaga duša, ki nisi hotela iti na oni svet, da bi imela na sebi boleost, da si svetu preveč potožila! —

In pisal si mi še 21. septembra — in pisal si — zadnjikrat. —

Tedaj pa je na vrtovih solčne Italije že brstelo popje rož, da se na Tvoji krsti razvije v rudeče, polne cvetove ljubezni, in bele kizanteme so že cvetele, da bi krasile Tvoj grob . . .

»Ogrinja prirodo rjava jesen, — kje pestre so zvetke, kje bujna zelen, — Življenje, krasota — vse smrti je plen!«

III. str. 44.

Vse — in zdaj tudi Ti! —

Nekdaj si pel drugim:

»Na grobih teh dragih se bridko solzim, ko bližam življenja se zimi — kaj tukaj, osamljeno deblo, stojim? Rad spal bi med njimi.«

III. str. 6.

ventarizaciji prišlo do nemirov. Zabarikadirana cerkvena vrata so morali razbiti. Ljudstvo je orožnike in biriče napadlo ter nanje streljalo. Več jih je ranjenih. Zaprlj so več oseb, med njimi tudi enega duhovnika.

RUSIJA.

V Peterburgu se je začela obravnava proti admiralu Nebogotovu zaradi predaže ruskega brodogovja Japoncem. — V Tambovu je policija razglašala revolucionarno organizacijo. — V Carskem Selu je policija zaprla roparja, ki se je hotel priritotapiti do carja.

POZNANJSKO VPRAŠANJE V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU.

5. t. m. je v nemškem državnem zboru poljski poslanec dr. Jazdzewski interpeliral vlado glede na poljski šolski bojkot v Poznaniu. Vlada mora ali uvesti pouk veronauka v materinščini ali pa vrniti pouk cerkvi. Głowatzki, poslanec katoliškega centra, utemeljuje podobno interpelacijo. Träger je povdarjal, da vlada s svojo brezmiselnostjo poznanjsko politiko iz Poljakov dela mučence. Lieberman meni, da je štrajk šolskih otrok začetek poljske revolucije.

Položnice

poštno-hranilniške urada bomo priložili že v jutrišnji številki na vse cenjene naročnike. Prosim, naj se jih v vrho obnovitve naročnine poslužijo čim prej, da nam tem načinom vsaj deloma olajšajo ogromno delo ob novem letu. Oni gospodje naročniki, ki že imajo položnice od poprej ali pa imajo naročnino plačano že za naprej, naj izvolijo te položnice prihraniti za poznejšo porabo.

Dnevne novice.

+ Škarje in vile. Včerajšnji »Narod« ima nekaj polemčnih notic z nami. To je v redu, toda zanimivo je, da sta mu dve nakidala s polomljenimi svojimi vilami dična užitarja verskega zaklada Berce in Askere; — ne gre brez popov! — dve je pa izstrigel, in sicer eno iz Lapajnetove »Zadruga« v »Zadružni zvezi«, drugo iz »Eđnosti«, obe neumni kot noč!

+ Liki žaba! Dr. Tavčar je dne 1. decembra v državnem zboru razkril tele skrivnosti svoje stranke:

»Res je, gospoda moja, v naši stranki kakor v vsaki stranki je nastalo nekako razburjenje. To priznam. Toda glavni vzrok temu je iskati v dejstvu, da je v stranki zastopan nekak element, ki je vsak trenutek pripravljen, preskočiti v drugo stranko. V stranki so ljudje ki si nepejstano svojijo bolj namazan kos kruha. Ako jim stranka ne more dati toliko masla, kolikor ga potrebujejo za svoj kruh, potem so takoj pripravljeni na skakanje liki žaba ter skačejo v drugo stranko. Taki elementi so tudi pri nas, in še bolj bodo prihajali do veljave, ako bo ta vol. reforma dobila zakonito veljavo.«

Vprašanje po tem zanimivem razkritju ostaja le še, koliko je tistega elementa, ki liki žaba skače za maslom, v liberalni stranki: oziroma: Koliko jih je v nji, ki niso liki žaba. Če učitelji in uradniki, ki se štejejo med liberalce, ne čutijo dr. Tavčarjeve brce, jim častitamo na trdi koži.

+ Anton Askerc, nekdanj pesnik, sedaj rotovski uradnik v Ljubljani, ni zopet spesnil v »Narodu« nove posmrtnice Gregorčiču, ampak notico. Peče ga njegova fotografija, ki jo je Gregorčič malo pred smrtjo zapovedal sežgati. Pravi, da se je Gregorčič dal leta 1892 skupno z njim fotografirati, toda še istega leta ga je prosil Askere, naj jo sežge, ker je slabo napravljena. Leta 1892 Gregorčič tega ni hotel, leta 1906 pa jo je ukazal uničiti, da ji je služabnica sliko skrila in je ni sežgala. Torej sledi po arhivarjev arhajistični logiki, da jo je Gregorčič gotovo zato zapovedal uničiti, ker se je spomnil, da mu je Askere pred štirinajstimi leti pisal, da je slika slabo napravljena! Mi seveda sklepamo drugače. Saj piše Anton Askere v »Narodu« 5. decembra, da ga Gregorčič letos, ko je bil v Ljubljani, ni

hotel obiskati. Tudi je Askere preklical, kar je zadnjo soboto pel v »Narodovem« podlistku, kjer je dejal, da je Gregorčič njegov. Včeraj, dne 5. decembra, pravi namreč kronist razčepanih predikantov sledeče: »Gregorčič se v svojih pesnitvah nikoli ni oddaljeval niti za las od katoliških dogem, zato si nisva mogla biti enakihazorov.« Torej vendar Gregorčič ni njegov in njegovih kompanjonov. Za duševno stanje Askerevega so pa značilne te besede njegove od 5. decembra: »A kar je pisal (Gregorčič) zadnje čase kot bolnik, kdo mu bo to zameril? ...« To ni več ne zlobno, ne infamno, ne vznemirljivo, to je — bolno. »Job« je ne samo po sodbi vseh orientologov, ampak tudi po sodbi Byronovi, ki se ni upal lotiti takega motiva, kakršen je Job, ker je preglobok in pretežak, najlepša in najgloblja pesnitev stare hebrejske poezije. Gregorčič ga je mojstersko prevedel. In to delo se Askercu, člankarju neke zaplotne češke svobodomiselnosti, ki prepisuje svojo modrost iz nemške »Zukunft«, zdi »bolno«! Toda usmiljenje z rotovskim kronistom Krucev in kralja Matjaža! On nam je vsaj dva zvezka pravih poezij podaril in poznejših sepih verzov in zakonitih motivov mu ne zamerimo. On, nekdanji poet, je postal naš Torkvema, je arhivar in podlistkar za v soboto. To popolnoma opravičuje dekadenco njegove poezije in zato mir pepelu nekdanje Muze našega Combasa v vezani besedi!

+ Domobranske orožne vaje. Znano je, da je vojaška uprava za domobranstvo določila termine za orožne vaje, ktere naj bi si vsi oni, ki pričakujejo v naslednjem letu poziva, poljubno volili. Določen je termin, naj se vsak že meseca decembra javi, kdaj mu bo mogoče prihodnje leto opraviti orožno vajo. Pri posameznih slojih je to mogoče; polje-delec v približno, kdaj ima največ dela, a tudi ne vedno. — Ne tako obrtnik ali trgovec! Doslej ni nikdo izmed zemljanov vseveden, ki bi poznal že bodočnost in mogel naprej vedeti, kdaj bo lahko na uslugo vojaščini. — Ker so se določili termine za naprej, naj sledi še odredba, da se bodo tudi vedno vpoštevale upravične prošnje, ktere ravno hoče imenovana preprečiti. Sicer naj se pa domobranska uprava resno peča z mislijo, ki je že davno na dnevnem redu ter se je že v delegacijah govorilo v tem oziru, — naj se namreč orožne vaje pri onih rezervistih, ki so odslužili postavno triletno dobo, popolnoma opuste. To edino bi bilo pametno in umestno, ker po naših mislih in polnem prepričanju so te dolgotrajne orožne vaje nepotrebne.

+ Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani naznanja: Dne 16. decembra 1906 ob 10. uri dopoldne se vrši v mestni posvetovalnici občni zbor »Zveze slovenskih odvetnikov v Ljubljani« (dr. Triller, predsednik, dr. Novak, tajnik). — Radi važnosti občnega zbora naprošeni so vsi gospodje člani, da se istega točno in v polnem številu udeležijo. Na dnevnem redu so med drugim tudi poročila o spremembah glede justičnih razmer v slovenskih pokrajinah.

+ Krajni šolski sveti. V tem mesecu se na Kranjskem izvrše volitve novih krajskih šolskih svetov za bodočo šestletno dobo. Aktivno prično ti šolski sveti svoje delovanje dne 1. januarja leta 1907. Da je krajni šolski svet v občini važni faktor, ne more nikdo tajiti. V prvi vrsti je ravno od njih odvisno imenovanje učiteljev in učiteljic ob razpisanih službah. Da je med učiteljstvom dandanes velika korupcija po deželi, ne more nihče tajiti. Ako je krajni šolski svet liberalen, potegoval se boče gotovo tudi le za liberalnega učitelja, oziroma učiteljico, da ji dobi v svojo sredo. Taki slučajni niso redki, ampak, žal! prav pogostni. — Zahtevajte krščanski stariši po deželi od svojih občinskih odbornikov, da izvolijo v kraje šolske svete tudi zanesljive krščanske može iz svoje srede. Pozor še o pravem času, da se ne bodete prepozno kesali!

+ Opozorjamo na notico v včerajšnji in današnji številki glede nove priloge k »Duhovnemu pastirju«, ki bo pod naslovom »Društveni govornik« prinašala praktično porabne stvarine v izobilju za voditelje in govornike v izobraževalnih, strokovnih, mladeniških itd. društvih. Opozorjamo tudi, da dobijo novi naročniki »Duhovnega pastirja« dosedaj izdane priloge, n. pr. »Zbirko lepih izgledov« itd. za polovično ceno. — V včerajšnji notici glede »Vojske na Daljnem Vzhodu« se je vrnila v toliko tiskovna pomota, da velja ta knjiga popolna 4 K 80 h (ne 3 K 80), znižana pa je sedaj do novega leta na 3 K 20 h; vezani izvodi pa so znižani od 6 K 20 h na 4 K 20 h.

+ Liberalno sorodstvo. Trst, 5. decembra. »Piccolo« od 4. t. m. prinaša o volivni reformi članek, ki je tak, kakor da bi ga bil prenesel iz »Slov. Naroda« od 3. t. m. Ista linavska resignacija, isto zavijanje. Tudi »Piccolo« bo požrl grenko zdravilo ter strmežljivo jame hvaliti volivno reformo, ki mu je dozdej bila »izdajstvo«. Ker prepisanje ni tako lahko možno je to le atavizem, ki veže liberalce vseh dežel.

— »Narodove« sanje. Včerajšnji »Narod« piše: Klerikalci so poslali v Celovce poslanca g. Fr. Povšeta. — To »Narodovo« poročilo je popolnoma izmišljeno. Gospod Povše nam namreč poroča, da je bil na Koroškem po posebnih opravkih, da je samo prenočil v Celovcu in da ni iskal niti videl nobenega voditelja koroških Slovencev. »Narod« v istini večkrat sliši travo rasti.

— Slovenci na Dunaju. Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju. V/1. Franzensgasse 14. naznanja: Slovenska božja služba za december bo v nede-

ljo 9. decembra ob polu 3. popoldne v cerkvi sv. Antona, XV. Pouthongasse 16, s slovesnim litanijami M. B. — Na Božič, 25. decembra, bo istotako služba božja ob isti uri in v isti cerkvi. Vse verne Slovence najiskrenejše vabimo, da se pridejo pokloniti pred jaslice novorojenemu Detetu. — Društvo vabi na Miklavžev večer, ki ga priredi v nedeljo, 9. decembra v veliki dvorani g. Antona Göstla, V. Schlossergasse 5, »zur blauen Weintraube« s sodelovanjem društvenega pevskega in tamburaškega zbora ter gospice Marije Stekarjeve za klavir in g. Karola Kunauerja za violino. Najkrajša pot iz cerkve: Märzstrasse, Gürtel, Mariahilferstrasse, Kasernen-, Hofmühl-, Pilsgrangasse, čez Margarethenplatz v Schlossgasse. Vspored. Po končanem vspredu nastopi Miklavž s sijajnim spremstvom. Darovi naj se prineso na dan zabave in oddajo enemu odborniku ali pa že prej g. predsedniku: V. Franzensgasse 14, da jih shrani do nedelje. Vsak dar mora imeti natanko napisano ime onega, komur je namenjen. Bogatejši stariše prosimo, da darujejo kaj prostih darov za revne otroke. Po razdelitvi darov prosta zabava s petjem in tamburanjem. Pri zabavi se bodo vpisovali društveni člani za novo leto 1907, zato naj blagovolijo prinesiti člani legitimacije seboj. Začetek točno ob polu 6. uri, da bo večer prej končan zaradi otrok, ki jim je posebno namenjen. Ustopnina: prosti darovi v pokritje stroškov. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Vabilo k predavanju in temu primerim slikam slikovite Notranjske, podrobnosti krasne postojinske jame, Kamnika in Kamniških planin, skupaj okoli 60 slik, katero priredi »Slovensko izobraževalno društvo« pri D. M. v Polju, dne 9. t. m., popoldne ob polu 4. v »Društvenem domu«. Vstopnina 20 vinarjev. — Odbor izobraževalnega društva.

Adresni načrt Starčevičeve stranke prava, ki je bil predložen včeraj hrvaškemu saboru, pozdravlja, da je vladar v Avstriji z vsem svojim vplivom nastopil za izvršitev splošne in enake volivne pravice ter obžaluje, da je vladar volivno preosnovno na Hrvaškem označil za odvisno od izvršitve volivne reforme na Ogrskem. Adresni načrt povdarja, da lahko Hrvaška samostojno dobi splošno in tajno volivno pravico, ker so Hrvatje 1. 1712 neodvisno od Ogrske in Mažarov sprejeli programatično sankcijo.

— Iz hrvaškega časnikarstva. Glavni urednik »Crvene Hrvatske« v Dubrovniku profesor Medini bo izstopil iz državne službe ter se popolnoma posveti časnikarstvu. Čuje se, da pride v uredništvo »Hrvatske« v Zagreb.

— Za male obrtnike. Dne 26. novembra je zborovala v trgovinskem ministrstvu pod vodstvom sekčnega načelnika dr. Hasenöhrla komisija glede na razdelitev izdelanja vojaške obleke, oprave in usnja med male obrtnike. Malemu obrtu so odkazali usnjarskih del v vrednosti 870.000 kron.

— V konkurz je prišel fotograf g. Rožun iz Litije.

— Novice od morja. Nov hotel zidajo sedaj v Seslani, v kopališču kneza Thurn-Taxis. Hotel bo ogromen in udoben. — Devinci so prodali grajščini vso obalo ob morju od devinskega gradu do Seslana, takozvano »gmajno« v »stenah« za par tisoč kron. V teh »stenah« so zakopani milijoni, katerih pač ne zna nepraktični Slovencev dvigniti. Sedaj obziduje graščina ta prostor. Letos vsadi 90.000 borov. Pri tem delu je vposlenih čez 100 naših ljudi. Sedaj nima občina nobenega pravnega dohoda več k morju. Tako si sami zapiramo pot k bogastvu, ki je naredilo druge narode mogočne in vplivne.

— Zanimivosti iz hrvaškega sabora. V včerajšnji seji hrvaškega sabora je utemeljeval poslanec Starčevičeve stranke prava Gasparovič nujni predlog za spremembo sedanjevega drakoničnega saborskega poslovnega reda. Dejal je, da bi Starčevičeva stranka prava že prej uložila ta nujni predlog, a ji je manjkal potrebnih dvajset podpisov, sedaj ga je pa dobila. (Klici: Dr. Peršič!) V imenu koalicije je govoril proti nujnosti dr. Pero Magdič in res so za nujnost glasovali samo Starčevičanci in dr. Peršič. Nato je sledilo tretje branje zakona o varstvu svobode pri volitvah. Starčevičanec poslanec Tomac je predlagal naj se v besedilu izrečno povdarja besedici »kraljevstvo Hrvaško«, ker je njegova stranka iz zanesljivega vira izvedela, da Mažari hočejo naslov »kraljevstvo« popolnoma perhorecirati. Načrt je bil v tretjem branju sprejet, ugodilo pa se je tudi želji Tomčevi. Nato sta bila prečitana adresna načrta koalicije in Starčevičeve stranke prava. Predsednik dr. Medakovič je dal po prečitani adresni načrtov na dnevi red interpelacije. Poslanec Tomac je interpeliral o nedostajanju hrvaških uradnikov na ogrskih državnih železnicah, Mažari imajo v ogrskih železniških uradnikih pionirje svoje državne ideje. (Starčevičanec Zatluka kliče: Špijone!) Tomac: Železnice so bile na naši zemlji zidane s hrvaškim denariem. Imamo okoli 10.000 mažarskih uradnikov, naši učitelji in naše učiteljice pa strdaajo. Pri zadnjem avanzementu je med 1200 uradniki, ki so avanzirali, bilo samo 15 Hrvatov! (Starčevičanec dr. Elegović: Živio Košut! Dr. Jos. Frank: To je mažarsko gospodstvo!) Tomac: Zato zahtevamo, da se mažarstvo požene preko Drave. Govornik končno poziva koalicijo, naj radi te zadeve nastopi v ogrskem drž. zboru. Poslanec Starčevičeve stranke prava Pisič je interpeliral radi slabih železniških zvez s Stajersko in je vprašal, kdaj bo zgrajena železniška proga Krapina-Lupinjak. Poslanec dr. Lukinič je interpeliral o aferi Strassnov. Interpelant je trdil, da je dr. Frank brez vednosti stranke obravnaval s Strassnovom, kar je povzročilo silen vihar med poslanci Starčevičeve stranke prava. Predsednik je nato zaključil sejo.

— Mrtvec pri Slavini — pomorski kapitan. Iz Slavine se nam piše: Oni mrtvec, ki je bil 14. oktobra najden na selškem polju, je bil včeraj z dovoljenjem c. kr. okr. glavarstva v Postojni na prošnjo sorodnikov odkopan. Sorodniki so izjavili, da je oni mrtvec Henrik Jakovčič, pomorski kapitan druge plovnice, rojen v Kraljevcu pri Reki dne 31. oktobra 1850, rimsko-katoliške vere. Spoznali so ga po obleki, posebno po nogavicah, ki so zaznamovane s črkama H. J. in na brazgotini, ki jo je imel na roki. Bil je oženjen. Danes so bili ostanki cerkveno blagoslovljeni in potem prepeljani na pokopališče na Reko. Po izjavi zdravnikov je bil umobolen.

— Promoviran je bil dne 30. novembra za doktorja modroslovja gospod Just Rožič iz Oseka pri Šempasu, večletni demonstrator in asistent v fizikalnem inštitutu graškega vseučilišča.

— Umrl je v Gradišču nad Prvačino posestnik g. Ivan Kerševan.

— Tat pri likerjih. Zagrebški trgovec Leopold Rosenberg je včeraj zjutraj, ko je stopil v svojo trgovino, našel sredi trgovine na tleh smrčati nepoznanega moža. Kmalu se je pokazalo, kako delo je mož imel v Rosenbergovi trgovini. Mož je ponoči ulomil v trgovino in si nabral za Miklavža pripravnih stvari. Ko je vse te stvari spravil v žakelj, je opazil, da je v trgovini tudi mnogo izvrstnih likerjev. Tat — 32letni Vincenc Rosenberg — je pričel piti in je pil toliko časa, da je postal popolnoma pijan ter je tako zasmrčal, da se je zbudil šele v rokah policije.

— Društvo za promet tujcev na Bledu ima v dvorani »Blejskega doma« dne 16. dec. ob 3. uri popoldne občni zbor. Udeležijo se ga lahko tudi neudje.

— Ponesrečeni nadzornik električne železnice. Danes je nadzornik električne železnice Mat. Lutman tako nesrečno skočil z voza, da je padel in nekaj časa nezavesten obležal ter se poškodoval.

— Zginila je brez sledu v soboto, dne 1. decembra zvečer 26 let stara dekle Terezija Rogač, pristojna na Bled. Na sebi je imela delavno višnjevilkasto obleko. Ako bi kdo kaj natančnejega zvedel o njej, se prosi, naj to javi župnemu uradu na Bledu ali pa Leonu Klarmanu, posestnikuravnatom.

— Nevarnost na jesenškem kolodvoru. Na kolodvoru na Jesenicah je občinstvo vsak dan dvakrat v nevarnosti. Zjutraj ob 5. ure 42 minut do 6. ure 46 minut in zvečer ob 9. ure 9 minut do 9. ure 35 minut pridejo na Jesenice vselej štirje vlaki: iz Trsta, iz Ljubljane, iz Trbiža in iz Celovca. Ljudje morajo izstopati med vlaki. To je gotovo nevarno.

Ker ni čisto nič preskrbljeno za orijentacijo občinstva, se zgodi skoro vsak dan, da vstopajo ljudje v napačne vlake. Pritožb je v tem oziru jako mnogo. Naj bi direkcija odločila posebnega moža, ki bi občinstvu kazal, kje mora iti in naj se preskrbe deske z napisi, v kateri vlak je kje vstopiti.

— Predavanje. C. kr. vinarski nadzornik gospod Bohuslav Škalčič predava v nedeljo, dne 16. t. m., ob pol osni uri zjutraj v šoli v Šmartnem pri Litiji o trtni uši in novem vinogradništvu. Želeti bi bilo obilne udeležbe od strani vinogradnikov.

— Hud berač. Za zimo se je preskrbel Karol Zalar, znan star sejmarski berač. Na Lukužev semenj v Novem mestu je popival po več gostilnah. Prišel je tudi v gostilno gospoda Jakaca. Tu sta pila Avsec in Lesjak. Dala sta mu vsak po dva vinarja. Karol Zalar ima levo roko od komolca naprej suho. Ker ni dobil toliko, kakor je mislil, se je vjezil. »Mislite, da ne morem piti, jaz imam 50 goldinarjev v žepu?« Obrne se do dveh posestnikov ter reče: »Jaz pijem lahko, imam več ko ona obadva.« Spozabil se je, da je udaril gosta. Sedaj je bilo treba poklicati policijo, ker je vse hotel razbiti. Trije policaji so ga zgrabili in nesli v »špohkamro«.

— Znižanje telefonskih pristojbin. Trgovinsko ministrstvo je sklenilo znižati pristojbino uredništvom v ponočnih urah. Znižanje se omeji od 9. ure zvečer do 6. ure zjutraj in se nasproti dnevnim pristojbinam zniža za polovico. Ona uredništva, ki reflektirajo na znižanje, pa morajo garantirati vsako noč najmanj tri minutni pogovor, ki se lahko podaljša še dvakrat po 3 minute, ako je telefonska proga prosta.

— Nova hrvaška šola v Istri. Društvo sv. Cirila in Metoda za Istro je otvorilo 15. t. m. v Kaldiru novo hrvaško šolo. Za pohajanje te šole se je že oglasilo 74 hrvaških otrok.

— Izdaja šaljivih samoprizorov in kupletov. Dobili smo naslednje naznanilo: Ker dobivam mnogo vprašanj po šaljivih skladbah, naznanjam, da nameravam zato izdati šaljive samoprizore in kuplete, ako se oglasi zadostno število odjemalcev. Povdarjam pa, da bodem razposiljal te skladbe naročnikom le proti poštenu povzetju. Cenjeni naročniki blagovole naj po depisnici naznaniti podpisnemu svoje naročbe do 16. decembra t. l. Alojzij Sachs, učitelj v deželni prisilni delavnici v Ljubljani.

— V St. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo, dne 9. t. m., popoldne ob 3. uri v »Cebavovi dvorani« Blaž Potočnikova čitalnica zopet javno predavanje. Predaval bo gospod Ivan Podlesnik o potrebi knjigovodstva pri gospodarstvu. Predavanje je zelo važno za gospodarje, gospodinjice, mladeniče in dekleta, zato vsi k temu predavanju! — O zgodovini denarja in razvoju denarnih bank, kakor poroča zadnji »Domoljub«, bo isti gospod predaval po novem letu.

— Tržaške mestne volitve. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo dr. Depangherja proti tržaškim mestnim volitvam kot neutemeljeno.

In zdaj spiš tudi — Ti! —

»Tone solnce, tone
za večerne gore,
z njim le moja tuga
vtoniti ne more.«

III, str. 5.

Tako si tožil — glej — zdaj je solnce zatonilo tudi Tebi in z njim vred vtonila tudi Tvoja tuga. —

In kaj si nesil Seboj? —

Težko breme!

»To težko breme
nepetih pesem roj si ti,
ki moram nesti jih seboj.«

III, str. 155.

Odšel si in — utihnil! Odšel si k Veri, k Nadi, k Ljubavi! Tvoje težko breme se pa pri večni Ljubezni spremeni v prelepo harmonijo — molitev, ko boš molil nad zvezdami za narod svoj, katerega si neizmerno ljubil. —

Naj bi se strnile nad Tvojo gomilo vse vrbe žalunke, kar jih nosi slovenska zemlja, in Slovenija — plakaj nad grobom, v katerem počiva tvoj najboljši sin! —

O mirno počivaj Ti zlata duša, Ti najblajše, najplemenitejše srce, kar jih je kdaj rodila slovenska mati! —

Iv. Baloh.

Štajerske novice.

Š Inštaliran je bil dne 1. decembra na župnijo v Rečici v Savinjski dolini preč. g. Andrej Podhostnik, dozda župnik drameljski. Želimo novemu župniku zdravja in sreče ter veliko uspeha na novi štaciji.

Š Čudno! V »Tagespost« smo čitali inse-rat o licitaciji cerkvenega vina v Št. Petru pri Mariboru, a v nobenem katoliškem listu. Ali ni to — čudno?

Š Umrla je dne 3. t. m. v Mariboru žena železniškega sprevodnika v p. gosp. Vincenca Vauda, gospa Ana Vauda v 65 letu svoje starosti, po kratki, mučni bolezni. Rajna je bila vrla krščanska in narodna žena. Vzgojila je vse svoje otroke izvrstno. Sin je nadučitelj v Veržej, ena hčerka je učiteljica, druga je poštna oficijantinja. Pogreb je bil ne 4. t. m., ob 3. uri popoldne. Udeležilo se ga je mnogo občinstva. Med udeleženci je bil tudi č. g. stolni župnik Moravec. Pogreb so vodili štirje duhovniki. Molilo se je zopet nemško. Dobri ženi in vrli materi sveti večna luč!

Š Sv. Marko niže Ptuj. Kdo bi dvomil, kako potrebno je poduka naše ljudstvo! Pa ne samo potrebno, saj je tudi ukaželjno, za uk dovezno in zanj hvaležno! Z veseljem in zanimanjem so preteklo nedeljo v šolskih prostorih v obilnem številu zbrani poslušalci sledili temeljitim in poljudnim izvajanjem g. dr. Pivka. Govoril nam je o koroški deželi in njenih prebivalcih, zlasti o Slovencih, pa nam razum zemljepisja podal tudi mnogo zgodovine! Predavanje je bilo pač temeljito sestavljeno, ni pa mogoče v tem kratkem času ki mu je bil odmerjen, vsega obvladati. Moral je, kakor se je videlo, mnogo izpustiti, morda še marsikaj kar bi nas zanimalo. Potolažil nas je s tem, da bode izdal svoje študije v posebni brošurici, po kateri bo gotovo z veseljem posegel vsak. — Hvaležnost za njegov požrtvovalen trud — prinesel je tudi raznovrstne slike, ki nam kažejo zanimive gore koroške itd., izkazali so mu pazljivo poslušalci s tem, da so mu na poziv predsednika bralnega društva g. Iv. Vršiča, zaklical gromovit »Živio!« Upamo, da ga bomo kmalu zopet imeli v svoji sredini, ker je obliubil, da bo nadaljeval podobna predavanja o vseh slovenskih deželah. Vrlo!

Š Ljudsko knjižnico namerava ustanoviti celjska »Čitalnica«.

Š Miklavžev večer priredi »Bralno in pevsko društvo Maribor«, v nedeljo, dne 9. grudnia 1906 v veliki dvorani »Narodnega doma«. — 1. Boječ Matevž, šaloigra za mladino v dveh dejanjih. Spisal Srečko Stegnar. Predstavljajo otroci. — 2. »Gozdni čar na predvečer sv. Miklavža.« Igrokaz v štirih slikah v obliki pravljice. Spisal Srečko Stegnar. 1. slika: V gozdu. 2. slika: Nastop vil in prilikovcev. 3. slika: Pred domačo hišo. 4. slika: Prihod Miklavža v sijajnem spremstvu. — Obdarovanje otrok. Med posameznimi dejanji svira godba na lok. Začetek točno ob šesti uri zvečer. — Vstopnina: V parterju: sedeži od 1. do 5. vrste 1 K 20 vin; od 6. do 10. vrste 1 K; od 11. do 15. vrste 80 vin; stojišča 40 v. Otroci pod 10 let so v spremstvu staršev vstopnine prosti. Vstopnice se prodajajo na dan predstave od 11. do 12. ure popoldne in od 5. ure zvečer v »Narodnem domu«. Darila naj se oddajo na dan predstave hišniku v »Narodnem domu«. Vsako darilo mora imeti natančen naslov obdarovanca in mora biti kolekovan z narodnim kolekom. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Š Iz poštne službe. Višjimi poštними oficijali so imenovani sledeči oficijali: Alojz Bahovec in Artur Kropsch v Mariboru, Gustav Gollitsch v Celju, Stanislav Wolak v Lipnici in Rudolf Tesmaier v Ptuj.

Š Velika tatvina. G. profesorju Ivanu Kosaču je neznan storilec ukradel iz zaklenjene omare mnogo obleke za okoli 400 K. Tat je moral biti zelo predrzen, kajti odnesel je moral precej blaga, ki je bilo teško. Vse obleke ni odnesel, ampak izbral je le boljšo, manj vredno je pa pustil za spomin. Tatvino je izvršil po noči z lučjo človek, ki je bil s krajevnimi razmerami dobro poučen. Iščejo tatu in je upanje, da mu pridejo kmalu na sled.

Ljubljanske novice.

lj Slike o Simon Gregorčiču — razstavljene v oknu našega upravnistva. V oknu »Slovenčevega« upravnistva je razstavljenih 14 slik o pokojnem pesniku Simonu Gregorčiču in sicer 1. Reprodukcijske zadnje pesnikove slike, ko se je dal fotografirati skupno z Aškercem in katero je rekel postrežnici uničiti, a postrežnica jo je skrila in je ni uničila. — 2. Na mrtvaškem odru. — 3. Rojstni dom s sorodniki in sosed. — 4. Zadnja pot k Sv. Lovrenču. — 5. Slovo od Kobarida. — 6. Sprevod v Gorici na Kornju. — 7. Začetek spreveda na Kornju pri povratku iz cerkve sv. Ignacija na Travniku. — 8. Sprevod na Kornju na poti proti cerkvi sv. Ignacija. — 9. Ob odprtem grobu. — 10. Krsto spuščajo v grob. — 11. Gregorčičev dom. — 12. Opevam slap. — 13. Gregorčičeva rojstna vasa Vrsno pri Kobaridu. 14. Panorama Soče, cerkva sv. Lovrenca in Krn. — Slike so izborna delo fotografija g. Jerkiča v Gorici in bodo razstavljene v oknu našega upravnistva samo tri dni.

lj Miklavžev večer »Krščanske ženske zveze« je vsako leto sijajnejši. Letos je popolnoma napolnil veliko dvorano »Uniona«. Vsako leto nam Miklavž prinese lepši napredek. Večer je otvorila vojaška godba, nakar je gospod dr. Jerše tako zanimivo govoril otročičem o sv. Miklavžu, da mu je mali drobiž opetovano pritrjeval z glasnimi vzkliki. V popolnem nasprotju temu ljubkemu govoru je bila »Ganglova igra »Materine sanje«, ki je ostala kljub trudu pridnih sodelujočih gospodičen v veselem vrišču nerazumljiva

ža. Miklavžev nastop je bil veličasten in dostojanstven ter od malih in velikih sprejet z občudovanjem. Po Miklavževem nastopu je do 11. ure koncertirala vojaška godba. Kar se tiče postrežbe, opozarjamo društva, naj se vsako društvo pred svojo priredbo obrne naravnost na ravnatelja g. Graniga, ki bo potem gotovo vsem zadovoljil. — V Pantigamski pivnici so poštni uslužbenci imeli lep Miklavžev večer.

lj »Katoliško mladeniško društvo v Ljubljani« uljudno vabi k zabavnemu večeru, ki ga priredi na Miklavžovo nedeljo, dne 9. decembra 1906, ob 6. uri zvečer v Rokodelskem domu (Komenskega ulice št. 12). Vspored: 1. V mraku, zbor; 2. Složno, zbor; 3. Slepčeva tožba, četverspev; 4. govor (govori prof. dr. Mihael Opeka); 5. »Reveni čevljar in bogati Anglež«, veseloigra v enem dejanju; 6. deklamacija; 7. »Kmet-Herod«, igra s petjem v dveh dejanjih. — Vstopnina: Sedeži od I. do III. vrste po 40 kr., od IV. do VI. vrste po 30 kr., od VII. do X. vrste po 20 kr. Stojišča po 10 kr.

lj Iz pisarne slovenskega gledališča. V soboto popoldne ponovi se pravljica »Sneguljica in skratje«, ki je pri prvi letošnji prireditvi žela tako neomejeno pohvalo od strani najmlajšega dela naše publike. Istega dne zvečer se drugi vpizori sloviti Shakespearejev igrokaz »Beneški trgovec« v Zupančičevem prevodu. V nedeljo popoldne nastopi prva naša navika, gospa Barjaktarovičeva, drugi v naslovni vlogi Gallinove komedije »Marietta«, v kateri je pri premieri dosegla popoln uspeh. Zvečer se poje tretjič v sezoni priljubljeni »Trubadur«. — Čehi obhajajo letos štiridesetletnico krasne Smetanove opere »Prodana nevesta«, ki se je pela prvkrat dne 30. maja 1866. leta v Pragi. Vodstvo slovenskega gledališča smatra za svojo častno dolžnost, vpizoriti ta biser slovanske umetnosti letos tudi pri nas in je postavilo opero na repertoar za prihodnji torek. Marinko bo pela gospa Skalova, Kecal g. Betetto, Janka gospod pl. Rezunov, Vaska g. pl. Zach, Krušino g. Oufednik. — Dramsko osebo pripravljva Cankarjevo komedijo »Za narodov blagor«.

lj Ljubljanska društvena godba priredi danes po vinski pokušnji koncert v kavarni »Evropa«. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost. — Jutri se vrši v vinski kleti hotela »Union« društveni koncert. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vinarjev.

lj Ljubljansko gasilno društvo — vzor drugim. Ker namerava v Celovcu gasilno društvo tudi priklopiti si reševalno društvo in napraviti nekaj rešilnih voz, prišla sta danes v Ljubljano celovski mestni fizik in neki obč. svetnik ogledati si tukajšnje gasilno društvo in reševalni posel. Izrazila sta se oba jako pohvalno. Načelnik g. Štrclj je alarmiral gasilce, nakar so bili v 1½ minuti pripravljeni za odhod. Celovčanom je to jako imponiralo ter sta sklenila, da tudi v Celovcu napravijo hišno stražo. Izrekla sta se, da sta mislila, da je taka organizacija mogoča le v velikih mestih.

lj Obrtno gibanje v Ljubljani. Meseca novembra pričeli so v Ljubljani izvrševati svoj obrt sledeči obrtniki: Matija Ham, mesarski obrt (klanje telet in prašičev) v Šolskem drevoredu; Ana Bedenčičeva, prodajo vina, piva in žganja v zaprtih steklenicah na Dolenjski cesti št. 29; Josipina Schumi, malo trgovino z žganimi opojnimi pijačami v zaprtih steklenicah v Gradišču št. 9; Rudolf Riffel, kleparski obrt v Šelenburgovih ulicah št. 9; Danijel Zupanc, zlatarski in srebrarski obrt v Wolfvih ulicah št. 6; Ivan Černe, preprogarski obrt na Dunajski cesti št. 18; »Prva kranjska mizar-ska zadruga v Št. Vidu« prodajo pohištva na Dunajski cesti št. 18; Marija Hamplova, trgovino s cunjami, kostmi in železom na Cesti na Rudolfovo železnico št. 20; Franciška Götzl trgovina s čevlji na sv. Jakoba nabrežju št. 1; Marija Zupančičeva, malo trgovino z mešanim blagom v veži hiše št. 5 na Rimski cesti; Josip Černej, malo trgovino z mešanim blagom v Strelških ulicah št. 26; Marija Barletova, malo trgovino z mešanim blagom v Metelkovih ulicah št. 5; Marija Friderich, izdelovanje in prodajo kislega zelja in repe na Poljanski cesti št. 67; tverda Adolfa Neuratha nasledn. prodajo prtenine v hotelu pri »Slonu«; Jerica Ivančeva, prodajo karbida in acetylnskih svetilk v Rožnih ulicah št. 15; Marija Krčeva, trgovino z mešanim blagom na Marije Terezije cesti št. 7; Katarina Žanova, mesarski obrt v Šolskem drevoredu; Leopoldina Weiss, malo trgovino z mešanim blagom v Konjušnih ulicah št. 13; Franc Sark, trgovino z mešanim blagom na Marije Terezije cesti št. 11; Marija Brajerjeva, prodajo slaščičarskih in medicinskih izdelkov v Hrenovih ulicah št. 1; Jakob Dragan, urarski obrt v Šelenburgovih ulicah št. 1; Karl Sticker, konjsko mesarstvo v Metelkovih ulicah št. 4. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so svoj obrt sledeči obrtniki: Josip Černe, urarski obrt na Resljevi cesti št. 2; Ivan Stružnik, malo trgovino z mešanim blagom v Konjušnih ulicah št. 13; Anton Svetlin, malo trgovino z vinom v zaprtih steklenicah v Ravnikarjevih ulicah št. 9; Katarina Žanova, klanje drobnice v Šolskem drevoredu; Franc Cirer, prevažanje blaga, llovica št. 42; Ivana Bergantova, malo trgovino z mešanim blagom na Dolenjski cesti št. 6; Ivana Kramaršičeva, žensko krojaštvo

lj Umrla so: Božena Mis, profesorjeva hči, 10 mesecev, Privoz 9. — Fran Škof, prodalec mleka, 56 let, Kongresni trg 15. — Olga Šorn, slikarjeva hči, 7 dni, Križevniške ulice 9. — Ivana Pokorn, kuharica, 52 let. — Marija Dolenc, delavčeva žena 51 let. — Iv. Kocjan, posestnikova hči, 12 let. — Fran Škerjanc, rudar, 30 let. — Ivana Anžlovar, delavčeva hči, 16 mesecev. — Anton Polanc, te-

sarski pomočnik, 18 let. — Umrl je bivši trgovec g. Anton Lindtner. — V Gradcu je umrla vdova kaznilniškega ravnatelja gospa Eliza Dragič roj. Jelčič. — Na srčni hibi je umrl realec Ivan Moravec. — Čevljarskemu mojstru Kukmanu je umrl 4½ leta stari sin. —

lj Sam se je zgasil pri županstvu v Godoviču devetletni šolski učenec Ivan Mihelič iz Ljubljane, kateri je že meseca oktobra pobegnil od svojih starišev. K temu ga je prisilila gotovo zima.

lj Tatvina. Natararici Ani Lovšinovi je bila iz nezaklenjenega kovčega v Komenskega ulicah št. 26 ukradena šerpa, bela peča, dve srarci in par čizem. Osumljenka je policija aretovala.

lj Izgubljene in najdene reči. Železniški delavec Ivan Dobnikar je izgubil dva bankovca po 20 kron, katere je našel gospod Mihajel Kotny. — Neka dama je izgubila prost banko-co po 20 kron, katere je našel gospod Mihael kateri je imela do 13 kron denarja.

lj V Ameriko se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 25 Hrvatov in 4 Slovenci.

lj Metereološki mesečni pregled. Minoli mesec listopad je bil v prvi tretjini zelo moker, vendar po vsem prav mil in prijeten. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celzije-jevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 4:0°, ob dveh popoldne 9:0°, ob devetih zvečer 6:2°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega me-seca 6:4°, za 2:8° nad normalom; največ 17:2° dne 19., najmanj 4:5° dne 16. — Opazovanja na tlakomeru dadó 737:4 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 1:4 mm nad norma-lom; najvišji 751:3 dne 23. in 24. zjutraj, naj-nižji 722:6 dne 1. opoldne. — Mokrih dni je bilo 13, padlo je pa 152:5 mm dežja; od teh pride 31:0 samo na 19., kritičen dan z vihar-jem, groznim neurjem in točo. — Med vetrovi je prevladoval severovzhodni, pa trajni zračni tlakovi iz juga so mraz zabranili ter nam pri-pravili prijetno pozno jesen. — Nevhtita se je zaznamovala ob dveh dnevih, meglo smo imeli ob 10 dnevih, nekoč ne da bi je solnce popol-noma prodrlo, toda snega ni bilo nič. — Teko-čega meseca grudna pride luna dne 16. opol-dne v mesljino obližje.

Koroške novice.

k Celovško mestno policijo bodo pomno-žili za celih — dva moža. Potrebovali bi pa še najmanj trikrat toliko mož. Večja pomnožitev bi bila tem bolj potrebna, ker se je promet od- kar je nova železnica odprta znatno poživil. Ako se človek zvečer po mestu sprehaja, skoro nobenega stražnika ne vidi, ker se- dem na straži stoječih policajev mora stražiti precej velik krog. Tako je mogoče, da se v ulicah prigode napadi, pa nobenega stražnika ni blizu. Poulične barabe pa tudi delajo, kar se jim zljubi. Tako se je te dni gruča takih ljudi, omanjenih od alkohola za poskušno premetavala po ulici sredi mesta, kakor bi bila kje na gmajni. Pasanti so se tej gruču izogibali, rekel pa je ni nobeden nič, pa tudi polmeseca ni bilo nikjer. Seve to se je zgodilo v nemškem mestu! Kak hrup bi zagnali Nemci, ako bi se kaj takega podstopili kak delavci »bindišarji«! To bi nastal vik in krik po čapisih, kako ne- otesani, življenja nevarni in divji so Slovenci!

k Zastave na šolskih poslopih. Šolska poslo-pja v Celovcu se bodo smela po naredbi deželnega šolskega sveta samo ob priliki pa-trijotičnih in šolskih slovesnosti le z držav-nimi in deželnimi zastavami okrasiti. Ta na-redba velja za celo Koroško. Je bil pa že tudi skrajni čas, da je ta naredba izšla, ker dosedaj so bila osobito v Celovcu skoraj ob vsaki slavnosti šolska poslopja okrašena večinoma le s frankfurtaricami. Neki občinski svetnik se je pri seji 4. t. m. baie izrazil, da bodo šolska poslopja v Celovcu okrasili z barvami, katere bodo sami hoteli. — Vederemo!

k Nemški krščanski socialci nameravajo z novim letom izdajati dva nova lista: »Ar-beiter Zeitung« in »Mädchen Zeitung«.

k Kaplan Valentin Lakner. Iz Celovca. Mislim sem, da vam drugo pero obširneje piše o pokojnem kaplanu Valentinu Laknerju v Svečah, katerega preglednojo smrt ste nazna-nili v zadnji nedeljski številki vašega cenje-nega lista. — Mlad je dokončal! Po izvrstno dovršenih gimnazijskih in bogoslovskih solah v Celovcu je letos meseca avgusta stopil v dušno pastirstvo in sicer v rojstni vasi našega nepozabnega prvoboritelja za naroda pravice, mpsr. Andreja Einspielerja, v Svečah. A le malo časa je mogel nadarjeni, trezni in preudarni mladi gospod delovati za ljubljani svoj narod slovenski. Pri sreč so mu bili zla-sti »Učiteljski dom«, izobraževalna in delav-ska društva. Za cilje teh je vneto deloval že kot bogoslovec. Na smrtno posteljo ga je po-ložila neizprosna morika — tuberkuloza. Mlad je dokončal — dosegel gotovo nebeško plačilo! Truplo so blagoslovili v soboto, dne 24. novembra v Svečah. Navzočih je bilo osem duhovnikov, dalje deputacija delavskega dru-štva z Jesenic z čast. g. župnikom Zabukov-cem in obilo ljudstva. Truplo so prepeljali na pokojnika rojstni dom na Radišah. Tam so ga položili v nedeljo popoldan k zadnjemu po-čitku ob ogromni udeležbi ljudstva iz domače in sosednjih župnij. Cerkvena opravila je vodil ml. g. prošt Gr. Einspieler iz Tinj, nav-zoči so bili dalje: gg. prošt Wieser iz Pod-krnosa, dekan Ogriz, župnik Šuster, Ebner, Čeh, Kaplan, Baier, Maierhofer, tajnika Roz-man in Serajnik, provizorja Smodej, Lasser, oo. jezuita Bortner in Schut, oo. kapucina Joahim in Filip, 12 bogoslovcev, ki so oskrbeli ganljivo nagrobno petje itd. Nagrobni govor je pokojniku govoril gosp. župnik Maier-hofer, ki je bil pred dvema letoma propo-vedoval tudi ob novi maši blagega pokojnika. — »Have anima candida!«

k Umrla je mati č. župnika Perča gospa Marija Perč.

Razne stvari.

Dunajski župan dr. Lueger je 5. t. m. pr-vič zopet po prestani bolezni prišel v svoj urad, kjer zopet dela tako, kakor je delal pred boleznijo.

Bankir goljuf. Budimpeštanska policija je zaprla bankirja Blumenthala, ki je imel v svoji banki letnega prometa 2 milijona mark. Neki njegov klient ga je ovadil, da ga je ogoljufal za 72.000 mark. Blumenthal je pobegnil. In contumaciam so ga obsodili v 18-mesečni za-por. V Budimpešti je ustanovil pod napačnim imenom Matija Klein banko »Hungaria«, a mu je šlo le malo trgovcev na lim.

Ferdinand Brunetiére ne umira, kakor so včeraj poročali. Pač je bil hudo bolan, toda se je zadnji čas popravil.

Župan radi umora aretiran. Listi iz Rima poročajo, da je župan iz Camporeale, ki je bil doslej splošno spoštovan, aretiran radi so-krivde na nekem umoru.

Strah stenografov je ogrski državni po-slanec Mihael Babo. Ko je bil te dni poročeva-lec za proračun, je izgovoril po 180 do 190 besed v minuti. Najspretnjši stenografi mu ne morejo slediti.

S strehe je hotel skočiti na Dunaju 5. t. m. dop. hišnik Todl. Nabrala se je velika mno-žica, ki je ogledovala, kako je požarna bramba s precejšnjo težavo rešila Todla, ki je hotel skočiti s strehe, da si vzame življenje na ta nekoliko nenavadni način.

Župan in en občinski starešina ubita pri volitvah. Iz Buenos-Ayresa poročajo, da je pri občinskih volitvah v Azulu prišlo do hudega pretepa med nastopajočima strankama. Žu-pan in en starešina sta bila ubita, več mešča-nov pa je nevarno ranjenih.

Silen tifus divja v Merohegyesu na Ogr-skem. Umrla so že štirje zdravniki.

Potres, oddaljen 3000 kilometrov, so ka-zali dunajski seismografski aparati. Pričel se je potres včeraj 10 minut po polnoči.

Grozen umor otroka. V Schladwingu je umorila neka Jožefa Weikl otroka s tem, da ga je pekla na ognjišču, dokler ni umrl.

Divje maščevanje. V Siciliji v Monreale so našli neko jutro v hiši kmeta Intravaje vse prebivalce mrtve. Natančnejše poizvedovanje je dognalo, da je pomoril vso obitelj sin so-seda Dimitrija. Sin Intravaje namreč je imel ljubavno razmerje s hčerjo sosedu. A ženinovi starši so to razmerje pretrgali in zato se je maščeval nevestin brat. Umoril je ženina, nje-gove starše in celo domačega psa. Morilec je bil že prej večkrat kaznovan in je napadel omenjeno družino pri večerji. Najprej je umo- ril gospodarja in potem ostale po vrsti.

Lakota na Kitajskem. Na Srednjem Ki-tajskem strada 10 milijonov oseb. Želi bodo šele meseca julija.

Preplavljeno mesto. Polovico mesta Clifton v Arizoni, Severna Amerika, je pre-plavila voda, ker se je podrl nasip. Mrtvih je 18 oseb.

Ogoljufani princ. Princ Friderik Karol Hohenlohe je naročil l. 1905 pariškemu me-njalcu Fleresu, na poizkusi zanj srečo z na-kupom vrednostnih papirjev neke pekinske družbe. Kupčijo sta vodili po Fleresovih po-datkih londonski banki William in Glover & Comp. Nekega dne je predložil Fleres princu izkaz, po katerem bi manjkalo 479.445 fran-kov. Kupčija se je pa zdela princu sumljiva. Poizvedel je, da v Londoni ni navedenih bank. Princ je ovadil vso zadevo državnemu pravdnistvu, ki je dognalo, da ni sklenil Fleres najmanjše kupčije za princa. Ako bi princ ne bil izročil zadeve državnemu pravdnistvu, bil bi ogoljufan za 4.800.000 frankov. Ogolju-fan pa ni bil samo princ Hohenlohe, marveč tudi drugi plemiči. Rodbina vojvode Broglio je izgubila več milijonov. Tudi princa Orlov in Ganay sta bila ogoljufana.

Nesreča na železnici. V Berolinu je zavo-zil vlak v delavski oddelk, ki zaradi megle in dežja ni pravočasno opazil bližajočega se vlaka. Trije delavci so mrtvi, eden pa nevarno ranjen.

Na begu ustreljen. V Kronstadtu je hotel uiti vojaški patrolji topničar Szekely, ki so ga prišli, ker je razgrajal v gostilni. Vodnik pa-trulje je streljal za njim in ga tako dobro za-del, da je na mestu obležal mrtve.

Častnik ranil civilista. V Szatmaru sta se sprla na cesti honvedni nadporočnik Szucs in meščan Lindenfeld. Častnik je s sabljo ne-varno ranil meščana in potem odšel, ne da bi se nadalje brigal za ranjenca.

Zolova vdova je naprosila državni svet, da bi smela dva Zolova nezakonska otroka nositi roditeljevo ime.

Poneverjenja so odkrili pri ulanskem polku v Salzvedelnu. Goljufalo se je pri pro-viantu in pa pri uniformah. Nekaj krivcev so že zaprli in poslali na dopust več častnikov. Zadevo preiskuje svet vojnega sodišča.

Smrti ušla sta le s težavo portugalski kralj in prestolonaslednik na lovu mriasecv. Preganjeni mriasci so napadli kralja in presto-lonaslednika. Kraljevega konja so mriasci umorili. Dva dvorjana sta bila ranjena, tri go-njače so pa usmrtili mriasci.

Usmrčenje roparskega morilca Henniga. Dne 5. t. m. zjutraj so usmrtili v Berolinu na smrt obsojenega roparskega morilca Henniga. One osebe, ki so dobile vstopnice na morišče, so se morale zavezati, da ne izdajo, kdaj Hen-niga usmrte. Občinstvo zato ni ničesar vede-lo, kdaj da izvrše smrtno obsodbo. Ob četrt na 8. uro so se podali gledalci v ječo; bilo je zopno, mrzlo vreme. Pred kaznilničnim vho-dom so patrolirali trije orožniki. Na prvem dvorišču so se zbrali sodniki in več porotni-kov, ki so izrekli o Hennigu krivorek. Civi-listi so bili praznično oblečeni. Splošno po-

zornost je vzbujal debel, star mož z rokavicami, namreč rabelj Schwitz iz Breslave. Za njim so stali trije mladi rabelji pomočniki. Zbralo se je tudi 25 orožnikov, 10 policistov in en policijski častnik. Ko so došli vsi povabljeni, se je naznanilo, da bodo usmrtili Henniga na tretjem dvorišču. Na dvorišču je stala spredaj na desni črno pregrnjena miza, za katero je stal državni pravnik Mendelsohn v uradni obleki. Sredi dvorišča so postavili ponoči usmrčevalni oder. Rdeče porbarvana klop z globino za glavo je stala na strani. Gledalci so razburjeni čakali, kaj se pride. Kar se odpro mala železna vrata v zidu, skozi katera je korakal Hennig, katerega je spremljalo več paznikov. Obsojenec je bil blede, videlo se mu je, da ni spal, lica so mu upadla. Ko je prišel, je mrmral nerazumljive besede. Hennigov vrat je bil gol. Ko so čitali smrtno obsodbo, se je zaničljivo smehljaj, a je kmalu utihnil. Rabelj je pogledal obsodbo, ki mu jo je pokazal državni pravnik in jo je vtaknil v žep. Bliskoma so nato vrgli pomočniki Henniga pred klop, trenutek je zabliskala sekira nad Hennigovo glavo in rabelj je naznanil, da je obsodba izvršena. Policijski častnik je nato rekel navzočim: »Prosim vse navzoče, da takoj zapustite morišče.« Prinesli so nato črno krsto, v katero so položili obglavljeno truplo, glavo pa k nogam.

Ustreljeni na ulici. V Hamburgu je ustrelil na ulici podčastnik ubeglega rekruta Kirchmanna. Rekrut je služil pri pešpolku Hamburg, a je pobegnil. V Devinu so ga prijeli. Dva podčastnika sta ga stražila na poti nazaj v Hamburg. Ko so vstopili v Hamburgu v pripravljeno kočijo, je Kirchmann zbežal. Podčastnik je ustrelil trikrat slepo za njim, a ker je le bežal, je ustrelil trikrat s kroglo in ga smrtnonevarno ranil.

Prorok znorel. Znani ustanovitelj Zion Zity, prorok Elija Dowie, je znorel. Med neko pridigo se je zgrudil na tla. Zdravniki domijo, da bi se dalje časa živel. Pojavil se je pa že novi prerok Voliva, ki hoče ustanoviti socialnodemokratsko zionistično mesto.

Vjeti ogrski roparski glavar. V Latoralja-Ujhelyju so prijeli roparskega glavarja Struwalso, katerega so že dolgo lovili. Od decembra lani je izvršil nič manj kakor 120 ropov. Polovico ropov je že priznal. Zadnji teden je v eni sami noči osemkrat vlomil.

Nesreča v Witten. Škoda cenijo na 6 do 7 milijonov mark. Samo šip je zdrobljenih v vrednosti 200.000 mark. Tudi strehe so tako trpele, da jih ne morejo takoj popraviti, ker manjka opeke. Zavarovalnice se branijo povrniti škodo. Ministrstvo je ustavilo začasno zopetno zgradbo tvornice, dokler državno pravdnstvo ne konča preiskave. Zapri so dva odpuščena delavca, o katerih sumijo, da sta zažgala tvornico.

Dar Brazilije papežu. Dne 28. novembra je izročil dosedanjí apostolski brazilski delegat in sedaní nuncij na portugalskem dvoru mons. Tonti papežu Piju X. dragocen dar brazilskega ljudstva kot zahvalo, da je imenoval papež za kardinala Brazilca.

Iz slovanskega sveta.

sl Slovaški časnikar umrl. Prejeli smo naznanilo, da je v Turčanskem Sv. Martinu umrl urednik »Narodnih Novin« in »Narodnega Glasnika« g. Ambra Pietr, v starosti 64 let. Naj v miru počiva borilec za prava zatiranega slovaškega rodu!

sl Stoletnica osvobođenja Belgrada se bo vršila 13. t. m. V ta namen je odredila belgrajska mestna uprava znatno svoto denarja za prirejanje svečanosti in tudi za zidanje dobrodelnih zavodov.

sl Dunajski odbor »Böhmerwaldbunda« za obrambo Nemcev na češkem jugu. 26. listopada je bila na Dunaju seja dunajskega odbora »Böhmerwaldbunda« za predsedništvo dr. A. Herza; seje se je udeležil tudi znani budějovíski renegat in župan Taschek. Na sporedu seje je bilo posvetovanje, kako naj se zagotovi nemštvo na južnem Češkem ter se je sklenilo, pozvati vse nemške stranke na Češkem, da bi začele »nasproti brezobzirnemu napredku Čehov« na jugu skupno akcijo v korist stiskanega nemštva. Dalje se je sklenilo prirediti veliko slavnost, katere čisti dobiček se bo daroval za utrjenje Nemcev na češkem jugu.

sl Grajenje železnic v Srbiji. V srbskem ministrstvu se vrše vse priprave za zidanje nove železniške proge, ki pojde od Stalača preko Čačke na Požego in Užice do Mokre gore. Načrt za to progjo je bil izvršen že pred tremi leti, a prihodnji spomlad pričnemo z delom.

Telefonska in brzojavna poročila.

OJAČENJE ITALIJANSKEGA OBREŽJA. Rim, 6. decembra. Za ojačenje italijanskega obrežja je v mornariškem proračunu določenih za jakinsko pristanišče tri in pol milijona lir, za barijsko 2.600.000, za brindíško 1 milijon, za beneško 15 milijonov in pol, za drugi pristanišči vred 100 milijonov.

ABESINSKI KRALJ VELEVLASTIM. Addis Abeba, 6. decembra. Abesinski kralj Menelk je odgovoril Italij, Angleški in Francoski, ki so sklenile glede na Abesinijo posebno pogodbo, da se ne smejo dotakniti njegovih suverenskih pravic.

SRBSKE ČETE. Sofija, 6. decembra. Bolgarski minister za zunanje zadeve je naročil bolgarskemu zastopniku v Skoplju, naj sestavi poročilo o grozodejstvih srbskih čet v tem okraju. Bolgarija se je s Turčijo baje docela sporazumela.

(Telefonska zveza z Dunajem je pretrgana.)

Izdajatelj: Dr. Ignacij Zitnik.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Sprejme se 2759 2-1

ženska

poštenih starišev v službo kot **dekla za vse**. Priliko ima priučiti se v prodajalni in gostilni. Plača po dogovoru. Starejše imajo prednost. Naslov pove upravništvo.

Hiša na prodaj!

Iz proste roke pod zelo ugodnimi pogoji, obstoječa iz **3 sob, kleti, kuhinje, sušilnice** za meso, veliko šupo, prostoren zasajen **vrt z zemljiščem**. Ves svet meri približno 780 kvadratnih sežnje. Cena 8000 K. Natančnejša pojasnila daje **Ludovik Kotnik**, Opekarska cesta št. 36, v Ljubljani. 2761 1

Na prodaj je

hiša

s **3 stanovanji v Vodmatu**. Več se poizve v upravništvu „Slovenca“. 2764 4-1

Pozor!

Trgovina z mešanim blagom

dobro vpeljana v **Ljubljani** se iz proste roke **proda**. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo tega lista. 2760 2-1

Panorama Kosmorama

v **Ljubljani**
- **Dvorni trg št. 3,**
- pod „**Narodno kavarno**“.
Električna razsvetljava.

Od 2. do všteti 8. dec. 1906:

Mehiko

(I. vrsta).

Stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami se **oddá** takoj ali za februarjski termin v **Komenskega ulicah št. 26**. 2682 3-6

Najvišje odlikovanje na mednar. razstavi v Milanu 1906
2745 11 a (avstr. razsodišče).

1 polliter, steklenica K 2-; 4 polliter, steklenice za Ljubljano K 7-20, po pošti z zavojnino vred K 7-80. — Zunanja naročila izvršuje najtočnejše lekar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta.

!!!! Kašelj !!!!

Kdor nanj ne pazi, se zagreši na lastnem!

Kaiser-jeve

karamele za prsa

s 3 jelkami.

Zdra niško preizkušene in priporočene proti kašlju, hripavosti, kataru, slezi in kataru v grlu.

5120 not. potr. izpričeval dokazuje, da je res, kar se obljubljuje. 2483 24-2

Zavoj 20 in 40 vin. pri:

lekarna pri orlu pri železnem mostu, deželna lekarna p. Marji Pomagaj, E. Leustek, Ubald pl. Trnkočzy, Jos. Mayr in Piccoli v Ljubljani.

2749 1-1

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju **A. Kajfeža** trgovca v Ljubljani, zastopanega po **g. dr. Karolu Triller**, odvetniku v Ljubljani bode

dne 9. januarja 1907

dopoldne ob 10. uri pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 6. **dražba nepremičnin** vl. št. 6, 7, 8 in 61 kat. obč. Ambrus, ter vl. št. 196 kat. obč. Višnje. Te nepremičnine tvorijo srednje posestvo, obstoječe iz dveh tik ob okrajni cesti stoječih hiš, katerih ena je enonadstropna, z opeko krita v prav dobrem stanu in za trgovino urejena, druga je pritlična, s slamo krita in za gostilno pripravna. — Gospodarska poslopja so v dobrem stanu, priredi se do 8 prešičev in 12 glav goveje živine.

Pritiklina sestoji iz prodajalne mize, enega soda, ene kadi, ene stiskalnice in ene mize.

Nepremičninam, ki se imajo prodati na dražbi so določene vrednosti na 4000 K 10.460 K, 200 K, 5330 K in 200 K. pritiklini na 11 K.

Najmanjši ponudek znaša 2666 K 66 h, 6973 K 32 h, 133 K 32 h, 3553 K 32 h, 133 K 32 h; pod temi zneski se ne prodaja.

S tem odobrene dražbene pogoje in listine ki se tičejo nepremičnin, zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike i. t. d. smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 6 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je zglasti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega poslovanja se obvestijo osebe, ki imajo sedaj na nepremičninah pravice ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega poslovanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamenjene sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem okraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče Žužemberk odd. II.

dne 22. novembra 1906.

Razglas.

Vsled sklepa z dne 19. novembra 1906, opr. št. Nc. 162/6/1, na predlog Franceta **Hlebša** iz Hradeckega vasi št. 34 dovoljena

prostovoljna sodna dražba nepremičnin

pod vl. št. 79, 584 in 988, katastr. občine Karlovsko predmestje, določa se na dan

11. decembra 1906, dopoldne ob 9. uri

na lici mesta in sicer v Hradeckega vasi hiš. št. 34.

Dražbeno izkupilo je vplačati na polovico, v katero se všteje vadij, v 14 dneh po dnevu dražbe, na drugo polovico pa v treh mesecih od dneva dražbe v sodne roke. Od dneva dražbe plačati je od izkupila 5% obresti. Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti v roke sodnega komisarja 20% vzklicne cene kot vadij.

Dražbeni pogoji se bodo natančneje naznanili pred dražbo, sicer se pa morejo med uradnimi urami vpogledati v pisarni podpisanega c. kr. notarja kot sodnega komisarja.

Aleksander Hudovernik l. r.

c. kr. notar kot sodni komisar.

2755 1-1

Izjava!

Ker mi z različnih strani dohajajo poročila, da je bila pivarna Fischer v Beljaku primorana meni odvzeti nje zastopništvo, izjavljam tem potom, da sem bil nasprotno **jaz** primoran to zastopstvo odložiti, ker pivarna Fischer meni dane obljube ni spolnila in bi jaz drugače moral gmotno popolnoma propasti. To je edini vzrok mojega izstopa iz omenjene tvrdke.

Obenem si usojam naznaniti, da sem prevzel zastopstvo domače slovenske pivarne

== L. ŠMID v Škofji Loki ==

ter priporočam v nadalje cenjenim odjemalcem in znancem svoje posredovanje, zagotavljajoč vedno pošteno, točno postrežbo.

Z velespoštovanjem

Anton Resman

Lesce.

2247 1-1

Ces. kr. privileg.

2748 3-1

Zavarovalna družba AVSTRIJSKI FENIKS na Dunaju.

Generalni zastop v Ljubljani, Sodniške ulice št. 1.

P. n.

Čast nam je javiti, da se nahajajo naše pisarne od 4. decembra 1906 v hiši št. 1, vogel Sodniških ulic in Dunajske ceste v I. nadstropju.

Z odličnim spoštovanjem

Ces. kralj. privileg. zavarovalna družba

Avstrijski Feniks na Dunaju.

Generalni zastop v Ljubljani.

C. kr. priv. zavarov. družba na življenje

Avstrijski Feniks na Dunaju.

Generalni zastop v Ljubljani.

Providentia,

občna zavarovalna družba na Dunaju

Generalni zastop v Ljubljani.

Tisk „Katoške tiskarne“ v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc.

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI

TRG v Ljubljani, telef. št. 163. — priporočila svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona številka 187.

m n-6

„Dom in svet“ svojim naročnikom.

Naglo se zavrti leto. Zopet vabimo na novo naročbo na »Dom in Svet«. Z nekako samozavestjo. Prepričani smo namreč, da smo v preteklem letu pri listu vestno vršili svojo dolžnost napram p. n. naročnikom. Večkrat celo s trudom in stroški, ki so — nad normalno. To nam daje samozavest — pa tudi najboljše upe za prihodnost. »Dom in Svet« čim dalje bolj odgovarja svojemu jasnemu programu in ga pravično, objektivno kritike ni strah. Listov program smo glasno povedali tudi na III. katoliškem shodu. V leposlovju: »Pošten, zdrav realizem, kakor daleč ga dopušča krščansko svetovno naziranje, z vsemi resničnimi pridobitvami moderne — to je naš cilj. Ne umetnost, ki je sama sebi namen . . . marveč umetnost, ki dviga ljudstvo, ki blaži in izobražuje, ki vceplja in goji prave ideje, ki se klanja večni Lepoti in Resnici . . . to je naša leposlovna umetnost.« — V znanosti pa: solidna resnica, v kolikor jo mora doumeti naš um. — V tem smislu se bomo izpopolnjevali in napredovali. Napredek je naše geslo, od katerega ne odstopimo.

Brez samohvale, ampak našim sotrudnikom v čast povemo, da v preteklem letu nismo bili niti enkrat v zadregi ne za leposlovne ne za znanstvene spise. In tudi za prihodnji letnik smo bogato založeni. Naš izvrstni pisatelj, glavna opora »Dom in Sveta«, gospod Fr. S. Finžgar, priobči drugo knjigo svoje povesti davnih dedov.

»Pod svobodnim solncem«.

Na ta roman je »Dom in Svet« posebno ponosen. Gospod pisatelj je mnogo študiral zanj. Postavil ga je na eksaktne zgodovinske virov, mnogo bizantinsko — slovanske kulturne zgodovine odseva iz njega, pisan je stilistiško visoko, klasičito jezika združuje z moderno psihološko fineso. Zdjaj je roman v svoji peripetiji — nadaljnega razvoja mora z napetostjo pričakovati vsakdo, ki se resnično zanima za tako odlična slovstvena dela.

Gosp. Ivan Cankar je obljubil, da ostane stalen sotrudnik našemu listu. Za prvi dve številki nam je že poslal daljšo novelo Brat E. d. v. a. d. Povest iz sanj. — Gospica Lea Fatur priobči dvoje krajših črtic: Kadar cveto akacije in Poezija pri železnici. — Daljšo novelo nam piše gospod Milan Pugelj, več krajših leposlovnih stvari pa gospodje Ivan Lah, Pavel Perko, Fr. Ks. Steržaj, Zvonar Zvonar, dve, tri humoreske gospod Janko Mlakar itd.

Za pesniški del bodo poskrbeli naši znanci gospodje Anton Medved, Silvin Sardenko, Griša, Roman Romanov, Jožef Vandot, Zvonimir in drugi.

Od gospoda Fr. Ks. Andrejeva imamo že v rokah en narodni igrokaz v štirih dejanjih in eno burko. Tudi gospod Anton Medved zopet snuje v dramatiški poeziji.

O. Veselko Kovač piše za »Dom in Svet« zelo zanimivo daljšo sliko Na kitajski sv. Višarje. Od Janko Mlakarja priobčimo takoj v 1. številki Slovanske Benetke na Pruskem. Bajda Kazak nam je izročil obširen opis o maloruski književnosti, gospod Fr. Terseglav ima pripravljene literarne študije o Fogazzaru, Selmii Lagerlöf in Jörgensenu ter bo pisal literarno-kritične in glediške ocene.

Prizadevali si bomo za natančne, objektivne, a vsekdar odločne kritike. Poročali bomo točno o najnovejših kulturnih, zlasti književnih pojavih doma in po svetu, posebno med Slovani. Pred vsem pa bomo skrbeli za lepe ilustracije.

V ta namen — in to bo naše naročnike gotovo posebno razveselilo — dobi »Dom in Svet« ob svoji dvajsetletnici večjo, elegantno obliko in najfiniši ilustracijski popir. Tako bo čisto moderno opravljen in nihče več mu ne bo opravičeval branil vstopa tudi v najlepše — salone.

S temi obljubami pozivljemo vse slovenske rodoljube in prijatelje lepe književnosti, da se mnogobrojno naročijo na »Dom in Svet«. List, po svoji zunanji obliki tako preroben, bo stal obilo denarja. Naj zato napredek pri listu pomeni tudi napredek pri številu naročnikov. Naši somišljeniki, zlasti mlade, agilne moči, naj se posvetijo na nadrobni agitaciji. Posamezne hiše, posamezne osebe, je treba nagovarjati, naj si list naročijo. Verjemi nam slovensko občinstvo, da ne delamo za svoje koristi. Marijanišče kot založnik, dasi tako potrebno vsake podpore, si iz listovih dohodkov skromno plača samo delo za ekspedicijsko. Ves dobiček radi vračamo naročnikom v obliki vedno lepšega lista.

V Ljubljani, 1. decembra 1906.

Uredništvo in lastništvo »Dom in Sveta«.

Slovensko gledališče.

Nova igra — komedija čitamo na listih — »Marietta« se je vprizorila včeraj na slovenskem odru. To je tretje delo italijanskega vira, koje smo videli v tekoči sezoni.

Pisatelj G. Gallina ni iskal pa tudi ne dosegel posebnih dramatičnih efektov in zapletljev. Hotel je pač spisati vlogo male najivke, napol otroka, okrog katerega se suče večina dejanja. Mati tega otroka mora biti lepa vdova, ki po petletni zvestobi svojemu umrlemu, vendar čuti novo ljubezen do zakona. Mož, ki jo ljubi, je bogat grof, a popred si mora pridobiti srce male »Mariette«. Mala igrača, papirnato gledališče in pa neki dobrušeni stavec — deus ex machina — pripomoreta k temu. Borniran stric mlade vdove Giulie, ki bi jo tudi rad v zakon, ki pa se po posredovanju neokretnega profesorja teorije le osmeši; ta profesor in konečno pri vsakem samostojnem gospodarstvu neizogibno potrebna kuharica so junaki in junakinje veseloigre. Originalnih idej »komedija« pač nima, vendar pa se dá poslušati. »Kaj se pravi to ideja?« bi rekli s profesorjem včerajšnje igre. Takim proizvedom, ki imajo kot podlago namen eno osebo posaditi v ospredje, sploh manjka idej.

Šlo se je zato, da pokaže svoj talent gospa Barjaktarovičeva v najvišji vlogi, kakoršna je »Marietta«, ki nudi prav lepo priliko se izkazati. Ga. Barjaktarovičeva se nam je predstavila kot res dobra najivka. Bila je dosledna od prvega do zadnjega prizora, ki je izvrstno pogodila otročjo temeljitost. Cela njena igra se niti za hip ni oddaljila od naravnosti, vse njeno obnašanje je bilo na las podobno tpsi, kakoršnega res zahteva igra. Otročja dovtetnost, zvedavost, ljubezen itd., vsa svojstva je mala Marietta lepo koncentrirala v eno celoto. Kakor smo se uverili, imamo dobro najivko. — Nadutega strica je prav dobro pogodil g. Dragutinovič.

Kakor vedno v enakih vlogah je bila ga. Danilova vseskozi na mestu, najbolj je ugajala mirnost, s katero je igrala, ne da bi se dala zavesti v kako afektiranost, kar bi bilo vsekakor lahko.

Prav posebno nam je ugajal g. Danilo v vlogi starega kiparja Giavinija. Nadel si je izborno masko in dobrega starca do pike izvrstno pogodil v glas, kretnjah in sploh v vseh detajlih.

Posebno originalen je bil kot profesor g. Verovšek in vzbujal s svojo profesorsko natančnostjo, odeto v frak teorije mnogo vselega smeha. »Kaj je to: Verovšek?« On je glava naših igralcev, ki mu ga v enakih vlogah ni para.

Dober je bil tudi g. Barjaktarovič in polvalo zasluži naposled v ulogi služkinje gđc. Bergantova.

V igri je nekaj dolgih dialogov, ki so vse popred kot zabavni in dejanju ne dajo nikake svežosti. Mislimo, da je več boljših iger, ki imajo tudi lepe najivske partije. Obisk ni bil posebno dober, zlasti v ložah, kojih posestniki (sicer ne vsi, a mnogo) menda žele samo kakih francoskih pikantnosti.

F. K.

Cerkveni letopis.

Katoliški bojevniki mrtvih. Umrli je vrl katoliški bojevniki in časnikar Jurij Jehly, rojen 1. 1848 v Bolcanu. Star 24 let je bil posvečen za duhovnika. Bojevitja njegova narava ga je silila na politično bojišče. Prevzel je leta 1874 uredništvo lista »Neue Tiroler Stimmen«. Ostrega njegovega peresa so se bali nasprotniki, navduševali so se pa zanj pristaši. Začetkom osmega desetletja se je pa podal v Rim kjer je postal doktor. Ko se je povrnil na Tirolsko, se je posvetil pastirstvu. Ustanovil je s pomočjo somišljenikov v Meranu list »Burggräfler« v Inomestu pa nekaj let prej list »Andreas Hofer«. Koncem osmega desetletja minulega stoletja so mu zopet poverili uredništvo lista »Neue Tiroler Stimmen«. Brezobzirno, odkrito in brez strahu, duhovito in razborito je pisal v list. Razburljivo časnikarsko življenje je zelo uplivalo na njegovo zdravje. Bolehal je več let. Pred sodiščem se v svojem več kakor petindvajsetletnem časnikarskem delovanju mnogokrat stal, a obsojen ni bil niti enkrat. Zadnji članek, ki ga je objavil en teden pred svojo smrtjo, je končal s stavkom Pija X.: Cum dignitate potius cadendum, quam cum ignominia serviendum. Boljše, da dostojno podležemo, kakor da sramotno služimo.

Katoliško gibanje na Francoskem. Veselje v žalosti je, da kljub žalostnim francoskim razmeram vsi katoličani na Francoskem ne držijo križem rok. Nedavno je zborovala organizacija francoskih katoličanov v Lyonu, ki dela predvsem na soc. politične preosnove. Tekom

štirih let so ustanovili po Francoskem 1500 odborov, ki ustanavljajo kmečka, obrtna, strokovna društva, zavarovalnice itd. Sklenili so, da se hočejo pečati tudi s francosko ustavo in delovati na preosnovo. Francoska ustava se malo ozira na pravice in na svobodo posamičnih državljanov in je slabša, kakor po mnogih mozarhijah.

Književnost in umetnost.

* »Dom in Svet«. Vsebinska 12. številke: Ivan Cankar: Poet Peter. — Anton Medved: Šibre, 28., 29., 30. — Ivan Lah: Gospod Ravbar. Pesem. (Konec.) — Fr. S. Finžgar: Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. (Konec prve knjige.) — Ivan Podlesnik: Telovalba in športi. (Konec.) — Anton Medved: Žalosti. — Cvetko Golar: Jesenske rože. — Griša: V daljavi . . . — Franc Kotnik: O slovenski knjižni hiši. — Griša: Valovi pesmi. 1., 2., 3., 4., 5. — Lea Fatur: Vilemir. Roman-tiška povest iz turških bojev. (Konec.) — Silvest. Škerbinec: Razširjanje prometnih jezikov. — Fr. Breznik: Rodbinski primki iz rastlinskih imen. (Konec.) — Književnost. — To in ono. — Slike: Zima. Thorwaldsen. — Na trnjevi stezi. N. Stahjevič. — Slepec. M. Gaspari. — Povratek iz trga. J. Vješin. — Pred občinskimi sodiščem. N. J. Zosthenko. — Na vratih bolnice. P. V. Zagorsky. — Nova westminstrska katedrala — katoliška stolnica v Londonu. — Stolp vetrov na Atenskem trgu. — »Dom in Svet« izhaja prvega dne vsakega meseca. — Urednika: dr. Mihael Opeka za leposlovje, dr. Evgen Lampe za znanstvo in ilustracije. — Založnik in lastnik: »Marijanišče«. — Tiska »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani. — Naročnina: 9 K, za dijake 6 K 80 h, za Ameriko 2:5 dolarja, za Italijo 11 lir, za Nemčijo 10 mark Sprejema lastništvo in upravnštvo v »Marijanišču«.

* Časopis katoliškega duhovenstva. — 9. zvezek. Uredniki: Dr. Fr. Krásil, dr. I. Tumpach, dr. Fr. Kryštufek, dr. Anton Podlaka, Praga. Tudi 9. zvezek te bogate revije prinaša aktualne razprave čeških bogoslovcev-znanstvenikov. Dr. Jan Hejčí (Pentateuch) analizira teorijo Wellhausnovo, ki skuša dokazati, da se je židovsko enoboštvo razvilo iz oboževanja prirodnih sil in animizma ter se po elohistiškem mnogoboštvu povzpelo do monoteizma. Dr. Kupka piše o pogrebnih obredih, dr. Mutl o teofanijah v Pentateuchu, Spaldak o katoliškem nauku o milosti, dr. Tumpach o zadnjih cerkvenih sinodah v Avstriji. Najbolj zanimiv je latinsko pisani pregled čez slovansko bogoslovno in modroslovno slovstvo zlasti med Rusi. Tu poroča znani A. Palmieri o ruski reviji »Vera in Razum«, kjer v zadnjem zvezku razpravlja S. Znamenskij o Nietzschejevem nadčloveku in krščanskem Bogu-človeku, Galakov pa o vzrokih, zakaj ruska duhovščina nima v današnjih socialnih bojih na Ruskem nobenega vpliva na ljudstvo. Med najnovejšimi bogoslovnimi knjigami na Ruskem, izdanimi 1. 1905 so najbolj znamenite Ponomareva Učenje Thomy Akvinata o tainstve evharistii (Kazan 1905), knjižica Tihomirova Altruizem i hristijanskaja ljubov (Vyšnij Voloček 1905), Petražickega: Vvedenie v izučenie prava i pravstvennosti. Emocionalna psihologija. (Peterburg 1905) in druge. V reviji Hristiancoe čtenie razpravlja učeni Globuhovski o sličnosti med evangeliem sv. Pavla in knjigami Salomonovimi ter o helenizmu v sv. Pavlu. Globuhovski zavrača protestantska mnenja o tem. N. Lipskij razpravlja v posebni knjigi v volji. Lipskij meni, da je volja svobodna že, ako jo k dejanju ne nagibajo zunanji motivi. Svobodna je volja tedaj, ako se ravna po lastnih, notranjih motivih, vrojenih ali pridobljenih predstavah, po temperamentu itd. V tem je Lipskij seveda pogrešil. Vendar kaže delo o temeljnih filozofskih študijah v Rusiji. Ravno tako razprave vsučiliščnega profesorja Lopatina v Moskvi o občnih filozofskih in psiholoških vprašanjih. Lopatin odločno zagovarja izvestnost spoznanja proti Kantu. Kanta visoko ceni, ker je dokazal subjektivnost časa in prostora in izpodkopal tla empiričnemu pozitivizmu. »Bogoslovski Vestnik« ima zelo raznovrstno vsebino. Najvažnejša je razprava škofa Nikodema o reformi ruskega svetega sinoda. Časopis katoliškega duhovništva toplo priporočamo, ker prinaša poleg specialnih teoloških razprav tudi popolnoma zanesljiva poročila o kulturnem gibanju med Slovani, zlasti o verskih in filozofskih vprašanjih v pravoslavni Rusiji. S tem dela za plemeniti cilj združenja obeh cerkv. Zadnja številka prinaša tudi poročilo dr. Grivčeve o »Časopisu katoličké-

ho duhovenstva« v 38. številki »Slovenca« 1. 1906. — T.

* »Vojska na daljnem vzhodu«. »Katoliška bukvarna v Ljubljani« ima v svoji zalogi sedaj dokončano delo: »Vojska na daljnem vzhodu«. Knjiga je jako zanimiva ter obsega 380 strani z mnogimi krasnimi ilustracijami, katere nam predložujejo kraje bojnega polja, razna naj-novejša morilna orodja, njih porabo itd.; kratko malo nas popelje na daljni vzhod, nas seznani s šegami ondornih prebivalcev, s poveljniki ruske in japonske armade, z vojaštvom in sploh z vsem, kar se je zgodilo v usodopolnem času krvave vojske. Ker je ta vojska svetovnega, zgodovinskega pomena, zatoraj priporočamo vsakemu, da si omisli to zgodovinsko podučno delo. Gotovo je, da bo knjiga za vsako starost kot novoletno darilo, eno najlepših daril. Ker so prostori »Katoliške bukvarne« precej omejeni in ker zavzema obsežna knjiga dokaj prostora, zatorej jo oddajamo v času do Novega leta po znatno nižjih cenah. Krasno vezana knjiga, v novih, izvirnih, v ta namen posebej prirejenih platnicah stane samo 4 K 20 vin. (mesto 6 K 20 v.); nevezana samo 3 K 20 vin. (mesto 4 K 80 v.). Ker velja znižana cena le do Novega leta, zatoraj opozarjamo, da si vsakdo, kateri bi si omislil knjigo, isto naroči prej ko slej. Po pošti poslana knjiga stane 30 vin. več. Naročila naj se določijo na »Katoliško bukvarno v Ljubljani«.

* Zbirka ljudskih iger. Ravno kar sta izšla peti in šesti snopič »zbirke ljudskih iger« s sledečimi igrami: Garcia Moreno. Založila v petih dejanjih. (Moške vloge.) — Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (Moške vloge.) — Sv. Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (Zenske vloge.) — Kujavica — modra tica ali: Boj za doto. Veselo igra v štirih dejanjih. (Zenske vloge.) — Pri gospodi. Šalo igra v dveh dejanjih. (Zenske in moške vloge.) — Čevljar. Veselo igra v treh dejanjih. (Moške vloge.) — Kmet in fotograf. Komičen prizor. (Moške vloge.) — Kovačev študent. Burka. (Moške in ena ženska vloga.) — Oba sešitka v enem zvezku veljata 1 K 60 v. Kdor naroči 10 zvezkov ob enem, dobi enajstega kot nameček. Naročilo sprejema »Katoliška bukvarna v Ljubljani«.

* Društveni govornik. Že v dosedanjih letnikih je objavil »Duhovni Pastir« več časa primernih priložnostnih govorov, odslej bo pa imel posebno prilogo z naslovom »Društveni govornik«. Namen »Društvenemu govorniku« je, pospeševati delovanje v naših izobraževalnih, strokovnih in mladeniških društvih. Zato bo prinašal časa primerne govore, ali pa bogate osnove socialno-vzgojevalne, poučne, deloma tudi strokovne vsebine za razna predavanja po naših društvi. V »Društvenem govorniku« bo redno objavljali svoje govore tudi prof. dr. J. Ev. Krek. — »Duhovni Pastir« s prilogo »Društveni govornik« stane na leto 8 K. Naročila sprejema »Katoliška bukvarna v Ljubljani«.

Za društvene zборе. Ravno kar je izšel v zalogi »Katoliške bukvarne« v Ljubljani

»Šesti venček narodnih pesmi«

Našim društvom sestavno priredil Fran Ferjančič.

Kako so priljubljeni proizvodi tega skladatelja, nam je pokazal najboljši uspeh njegovih dosedanjih skladb, ki so razun najnovejših »možkih zborov« že vse razprodane. »Šesti venček« nikakor ne zaostaja za svojimi predniki, temveč jih, reči smemo, nadkriljuje. Pri tem »šestem venčku narodnih pesmi« se je bolj kakor pri prejšnjih pazilo na to, da je venček bodisi po besedilu, bodisi po sestavi poraben za možki in ženski zbor. Zlasti za možki zbor ima ta venček pred drugimi to prednost, da ga ni treba postavljati čisto nič višje. V ženskem zboru mora drugi alt peti nekaterekrat v par pesmicah spodnji »fe«; kjer nimajo tako nizkih altov, lahko pomaga na onih mestih tenor.

Istodobno priporočamo

Ferjančičeve »možke zборе«.

ki so izšli pred nekaj meseci v isti zalogi. Ferjančičevi zbori so vredni vsega priporočila in je želeli, da jih nabavijo vsa naša društva v splošno korist glasbenega napredka.

Cena za »šesti venček« znaša 40 vin., s poštnino 45 vin.; 10 izvodov 3 K. — Cena »možkih zborov« pa znaša 2 K 20 vin., s poštnino 2 K 40 vin.; 5 izvodov 7 K 50 vin.

Naročila sprejema »Katoliška bukvarna« v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2

Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavnica K 2.000.000.—

Rezervni zaklad K 200.000.—

sprejema od 1. novembra tekočega leta vloge na vložne knjižice in 4 1/2 % ter jih obrestuje od dne vloge do na tekoči račun po 4 1/2 % dne vzdiga;

ob enem izvršuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4 1/2 % na začetni 1. novembrom t. l. 4 1/2 % Rentni davek plača banka sama.

2391 200

Anton Šarc,
Ljubljana,
Sv. Petra cesta št. 8.

2735 9-2

Za Božič izredno znižane cene!
Perilo za moške!

::: platno, ::
prti, prtiči,
brisaške, nogavice, vezenje, velika izbira žepnih robcev.

Anton Šarc,
Ljubljana.
Tovarniška zaloga belega blaga, vezenja
Sv. Petra cesta št. 8.
Izdelovanje perila z elektriškim obratom
Sv. Petra nasip št. 7.
Likalnica za perilo
Kolodvorske ulice št. 8.

Ceniki na razgolago.

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano
vpisana zadruga z omejenim jamstvom
nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s stroj. obratom na parno silo

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst
in slogov od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah,
brez konkurence.

Izdeluje vsa pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele,
sanatorije in druge javne zgradbe.

2681 3-4

Zaloga v Št. Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18, — v hiši Kmetske posojilnice.

O p o m b a : Gosp. Dragotin Puc ni več zastopnik mizarske zadruge.

Proračuni in načrti brezplačno.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave
Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava; izvrstna
kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri-
znanejšo zmes.

2574 52-4

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

Morske ribe

na laški način pripravljene, se dobijo
vsaki petek v restavraciji

pri „Zlati ribi“, Špiltske ulice.

Se uljudno priporočam

2579 4-5

M. Rozman.

Izredno znižane cene
pri

Veliki tovarni

v Ljubljani,

Resljeva cesta 8 — Sv. Petra cesta 37.

Priporoča svojo veliko in svežo
zalogo konfekcije za dame
in dečke.

Velikanska izbira kon-
fekcije za dame in deklice.

Velika zaloga kožuho-
vine za gospode.

2621 20-9

A. LUKIČ, poslovođkinja.

Staro železo,
baker, cink in me-
denino

kupuje po najvišjih cenah

Franc Stupica

trgovina z železnino

na Marije Terezije cesti
v Ljubljani.

863 27

Kolodvorska restavracija.

Danes kakor vsaki petek

morske ribe

in ribja brodet a' la Italiana,

znano dobra dolenjska vina s Trške gore (iz vinograda
novomeške proštije), štajerska in avstrijska
vina. — K obilnemu obisku vabi

2698 (3-2)

z odličnim spoštovanjem

Jos. Schrey, restavrater.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata

2600 7

svojo največjo zalogo zgotov-
ljenih oblek za gošpode,
dečke in otroke in

novosti v
konfekciji za dame.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
voznih koles

2675 52-47

in

pisalnih
strojev.

Pouk v šivanju
in v vezenju na
stroje brez-
plačen.

Zelo znižane cene!

zaradi prenapolnjenja zaloge:

Zimske jope	2428 28
za dame . od gl. 2-50 višje	
obleka iz	
sukna	2-50
pelerina	2-50
havelok	2-50
dolga zim-	
skasuknja	5-—
sako iz ko-	
žuho-vine	7-50

Največja in najlepša izbira konfekcije za
gospode, dečke, dame in deklice.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg št. 5.